

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési ár:
Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körut 65. szám.
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is.

II. év.

Budapest, 1898, szerda, november 30-án.

330. szám.

Viharok határidőre.

ω Két nehéz viharfelhő űlt ma a képviselőház üvegterete fölé. Két nehéz viharfelhő, tele mennydörgős mennykövel. De az égiháboru nem tört ki, elhalasztották szombatra, déli tizenkettőre. Akkor majd kitör a vihar teljes erővel. De csak akkor. Mert ez a villámterhes veszedelem, — hogy egy helyreigazitott szellemességet plagizáljak — olyan határidőre szállítandó vihar. A kötést ma formászerint csinálták meg a politikai börzén, szombat déli szállításra.

Bizony isten nem tiszteletreméltók a szabályozható szenvedélyek, azok az automatikus viharok, amiknek az óraművét (mint a wecker óráét) már kedden úgy igazítják, hogy szombaton délnél, pont tizenkettőkor kezdjék a dörömbölést. Nem tiszteletreméltók ezek a viharok, de elvégre, ha már tudunk róluk, jó ellenük a villámhárítót idejében felállítani. Próbáljunk higgadtan beszélni a mentelmi jogról.

Két sarkalatos tételre nyugszik az immunitás, a képviselő sérthetlensége. Amit a képviselő „mint olyan” a Házban és a Házon kívül mond vagy tesz, azért csak a képviselőház által vonható felelősségre. Ez az egyik. Amit a képviselő nem törvényhozói minőségében, nem hivatásának gyakorlása közben mond vagy tesz, azért csak a Ház előzetes engedelmével vonható közkereset alá — kivéve a tettenérés esetét. Ez a másik, és ez a kettő együtt az immunitás. És ezt sértette meg, egy komoly panasz szerint, Krecsányi rendőrkapitány, mikor a vele gorombáskodó, neki ellenkező Rakovszky István képviselőt le akarta tartóztatni.

Mondjuk ki mindjárt, mielőtt tovább megyünk, hogy valami komoly sérelem az immunitáson nem esett. A mentelmi jogot csak befejezett cselekménnyel lehet megsérteni, a jó szándék erre nem elég, mint ahogy a diurnista se tesz nagy kárt a hentes kirakatában, pedig mindenét meg akarja enni. Furcsa asszonyi erény az, akin a vágyakozó tekintet is makulát hagy.

A napnál világosabb, hogy Rakovszky István képviselő nem „mint olyan” szerepelt. Csak a tónusa volt olyan, de ő maga nem törvényhozói minőségben dirigált a tüntetéseken és szidta a rendőrséget. Tehát a második tétel alá esik. S ebben az esetben teljesen mellékes, hogy vajjon képviselő-e, vagy nem. Mert ha okot adott a letartóztatásra, akkor el lehetett fogni akár képviselő, akár nem, mert a tettenérés ebben az esetben semmi fuffanggal el nem disputálható. És ez az egy eset megszünteti az immunitást. Ha tehát Rakovszky Istvánon sérelem esett, az semmiesetre se

a képviselőt érte, hanem a polgár személyes szabadságát. Ugyanaz lett volna Krecsányi Kálmán büne, ha Kiss János joghallgató áll vele szemben. Ha az egyiket joga lett volna bevitetni, joga volt a másikat is, ha vétséget követett el, egyforma a vétsége mindegyik esetben.

És ne feledjünk el még egy nagyon lényeges dolgot. Két ember áll szemközt, kávéházban és utcán, és gorombáskodnak egymással. Az egyik rendőrtisztviselő, előkelő, komoly tisztviselő, aki (jól vagy rosszul, az az előjáróinak dolga) hivatalos kötelességét teljesíti. Rajta az állami egyenruha, azon aranygallér, aranycsillag, oldalán kard. Semmi kétsége Rakovszkyknak nem lehetett, hogy rendőrkapitánnyal áll szemben. Krecsányi Kálmán pedig talán még ma se tudja egészen bizonyosan, hogy Rakovszky István képviselővel volt neki dolga. Nekünk ma már talán elhiszi, hogy csakugyan ő volt, de erre se köteles. A képviselő az utcán, a kávéházban, a mulatságon (a tüntetés ehbe a rovatba tartozik) csakis attól a pillanattól fogva képviselő, amelyben mint ilyen igazolta magát. Addig csak ember, ami szintén valami, s amely minőségben békésen még tüntetés idején is lehet járni az utcán.

Hol van hát az immunitás megsértése?

Sehol.

S mégis, mielőtt a szombati állítólagos vihar kitörne, nagyon a szívére kötjük mindenkinek, akit illet, kormányoknak, szabadelvű pártoknak, ellenzéknek egyaránt, ne csináljanak ebből a dologból politikai tőkét, pártkérdést. Az immunitás megsértése soha se lehet olyan kérdés, amelyben pártok összemérik az erejüket. A mentelmi jogot megvédeni, a megsértését megtorolni egyforma kötelessége mindenkinek, aki mandátumot kapott az ország választóitól. Mert az immunitás nem a képviselők joga, hanem a miénk: választóké; az immunitás nem a képviselő személyét védi, hanem a mi választottunkat. A képviselőt, ha mint ember bűnös, kiadhatják, becsukhatják, fel is köthetik, de a mandátumunk viselője sérthetetlen. S épen ezért, aki megsértettnek látja Rakovszky István immunitását — nem, ez sok, aki csak azt látja, hogy lehetnek az országban, akik sérelmet képzelnek bele ebbe a különben világos esetben, az is követeljen szigorú elégtételt, komoly megtorlást.

S ezt főképp azoknak a képviselőknél mondjuk, akiknek soha semmiféle szükségük az immunitásra nem volt. Akik járnak-kelnek a világon, végzik a dolgukat, s nem is sejtik, hogy mindenüvé velük megy az ő mentelmi joguk. Nem érzik és nem tudnak róla; mint ahogy az asszony is csak a nászéjszaka után

tudja meg, hogy ő tegnap még hajdon volt.

A mentelmi jogot nem a Bánffyknak, Szilágyiaknak, Tiszáknak és Apponyiaknak találták fel. Nekik talán hamarabb volt immunitásuk, mint mandátumuk, mert a nagy műveltség is sérthetlenné tesz. A hajókat tördelő vihar nem az oceánra termett Great-Easterneket zuzza pozdorjává, hanem a könnyű sajkákat. Ezeket kell óvni, ezeket kell feltenni, nemcsak a viharoktól, hanem még a játszi szellőktől is. De amikor még csak kis szellő sincs, mint ebben az esetben?

Ott egyszerűen menjünk odébb. Ugy is kis dolog ez; akár így dől, akár úgy, mindegy. A párttaktika talán azt diktálhatná, hogy mégis csak találjanak valami kis hibát és adjanak valami kis elégtételt. De az igazság nézetünk szerint még a taktikánál is jobban pártolandó.

POLITIKAI HIREK.

A képviselőháznak délelőtti tíz órákor ülése lesz.

A kosár. Érdekes összeköttetésről veszünk hírt, mely azonban, úgy látszik, nem sikerült az obstrukciónak. Megkosarozták a szociáldemokraták, kiket az obstrukciónak utcai tüntetésekhez szerettek volna szövetségeseikül megnyerni. Legalább erre mutat az, hogy nemcsak a parlamenten kívüli ellenzékiek jártak e végből a szociáldemokrata-párt Erzsébet-körúti központi irodájában, de november 24-én Hentaller Lajos országgyűlési képviselő is megjelent ott s felszólította őket a segédkezésre a rendezendő körmenetben. A jelenlevő Baron Ede, Bokányi Dezső és Weltner Jakab szociálista vezérek nem nagyon mohón kaptak az ajánlaton, de mégis azt felelték, hogy megtanácskozzák a dolgot holnapig. Másnap aztán megvittek Baron és Bokányi vezérek a józsefvárosi függetlenségi körbe, ahol aznap épen értekezlet volt — a kosarat.

A szociáldemokraták neheztelik, hogy őket a függetlenségi párt nem vette pártfogása alá a lefényképeztetési zaklatások idejében és azonfelül kijelentették, hogy ők csak komolyabb dolgokért szoktak tüntetni.

Kardoss Kálmán lemondása. Egy könyvatos értesítő szerint Kardoss Kálmán, ki az emlékezetes éjjeli ülésben lemondási szándékát nyilvánította, azért halasztja lemondásának benyújtását, mert nem akar az ellenzéknek alkalmat adni, hogy a lemondás bejelentése és az új alelnökválasztás kifizése kapcsán hosszabb napirendvitát provokáljon. Ez a híreles ebben a formában már csak azért sem felelhet meg a valóságnak, mert a Kardoss Kálmán lemondásáról elterjedt hírek most már semmi alappal se bírnak többé, és valószínűtlen, hogy az ellenzék lemondásból is káoszt akarna csinálni.

A helyzet. Minden alapot nélkülöznek azok a híresztelések, mintha báró Bánffy Horváthossal és Kossuth Ferenczcel a parlamenti béke érdekében tárgyalta volna. A béke és a harc kockája már különben sem a vezérek kezében van. Megbeszélések folytak ugyan a vezérférfiak és a képviselőházi elnök közt e napokban, de csakis egy részletre, a december második jubileum módozataira nézve. Bánffy azonban semmilyen tárgyalásokat nem folytat.

Mindamellett a szabadelvű párt hangulata nyugodt s biznak, hogy az ellenzék elszigetelve érezvén magát a közvéleménytől, bár a harcot abba nem hagyja az ex lex állapotok eléréséig, de csöndesebb, kevésbé inparlamentáris modorban beszéli ki az időt; ez az enyhébb folyamat egészen természetes, mert az ellenzék kifogyott a gravamenekből s gravamenek nélkül tehát még hatástalanabb lesz a hadviselés. Ezenfelül láthatólag meglohasztotta a támadási kedvüket az a mindinkább terjedő és erősödő meggyőződés, hogy a Bánffy-kabinet megbuktatása felülről alig várható — sőt az meg se történhetik, miután Bánffy menesztése a kisebbség követelése gyanánt van felállítva a többséggel szemben. Egy chance-uk volna még: a Bánffy kifárasztása. De ugyanazon gouvernementális okból, amely miatt a korona nem ejtetheti el Bánffy, Bánffy se engedhet saját esetleg felülkerekedő egyéni kényelmének. Az ellenzéki higgadtabb politikusok elhibáztattak tartják a Hentzi-ügyben követett politikájukat, mely szerintük a koronát már a hadsereg iránti kimélethől is feszélyezné Bánffynak el-ejtésében. Hja! Utólagosan szoktak megokosodni a nagy urak.

A vérmesebb ellenzékiek (a jó isten tudja, milyen kombinációk alapján) az ex lex állapottól várják a csudát, hogy az ő vetésük megérjen; az ex lex terra incognitájából merítik reménykedésüket és erejüket a kitartásra és az ujesztendő első napjaira helyezik kilátásba a nagyobb viharokat.

Addigra ők is szelidebb időjárást jósolnak, ami ma már meg is kezdődött, a Ház fölvetette szokott uniformitását (a frigiai sapkát otthon hagyva) s remélhetőleg legálább

külsőleg elveszti a tanácskozás dísztelen allure-jait s olyan ritkább „mézes órákat”, aminőket a szombati Rakovszky-ügy ígér, kivéve — úgy folyik tovább a vita, mintha minden a rendes nyomon volna.

Gróf Thun Budapesten. Az osztrák miniszterelnök, gróf Thun, holnap reggel egy napi tartózkodásra Budapestre érkezik, hogy báró Bánffy Dezsővel a kiegyezés dolgában szükségessé vált technikai provizórium dolgában megállapodásra jusson.

A holnapi ülés. A december másodikára vonatkozó elnöki előterjesztés felett való névszerinti szavazás után holnap folytatni fogja a Ház az indemnitás-vitát, melyben, hír szerint, Kálmán Károly, a néppárt ismert távzónoka, ha már holnap rákérül a sor, az egész ülést ki fogja beszélni.

A külföld a feliratról.

A külföldi sajtó a napokban az ellenzék felirati javaslatára is kiterjesztette figyelmét s ezt a feliratot igen érdekes megjegyzésekkel kíséri.

A „Münchener Neueste Nachrichten” összehasonlítja a magyar és az osztrák ellenzék akcióját s azt mondja, hogy míg Ausztriában a német-ség nevében az ellenzék nagy és életbevágó kérdésekért harcol, addig a magyar ellenzék harcza „küzdelem a kenyeres tarisznyáért”; személyes harc Bánffy és Apponyi között, aki azt hiszi, hogy eljött végre annak az ideje, hogy magának és pártjainak a miniszteri tárczákat megszerezze. Ezért nem érdemel e küzdelem semmi rokonszenvet.

A zászlón, mely az ellenzék élén lobog, nincs semmi elvi jellege, hanem csak Apponyi arcképe. A parlamentarizmus Magyarországon válságba jutott, hogy mi lesz vége ennek a válságos helyzetnek, azt ma még nem tudhatni.

A kormány ez idő szerint még várakozó állást foglal el és csak is arra szorítkozik, hogy az ellenzékét óvja attól, hogy őt ne szorítsa az alkotmányellenes és törvényen kívüli helyzet lejtős útjára való lépésre. Annyi bizonyos, hogy a helyzet kulcsa ma az ellenzék kezében van s csakis egyedül tőle függ az alkotmány megóvása.

A prágai „Politik” az ellenzék felirati javaslatát a következőképen jellemzi: „A felirat, melyet a magyar képviselőház ellenzéke a koronához akar benyújtani, bizonyára a legfurcsább iratok egyike, amelyek csak valaha az állam legfőbb tényezőjéhez intéztettek. A kisebbség felirata sem többet,

sem kevesebbet nem kíván, mint azt, hogy a fejedelmeg egyszerűen csatlakozzék az ő törekvéseikhez és jogi nézeteikhez és hatalmi szóval rendelje el mindazt, mit ők a saját erejükből nem tudtak kivívni. E fogalomzavarra az ellenzék az a politikai epilepsis vitte, amely most már a magyar alsóházban is kitört.”

„Nem tartozunk Bánffy élesmetszésű politikai művészetének bámulói közé, de még kevésbé tudunk felmelegedni a simulékony Apponyiért, ki úgy látszik, hogy jelszavául a „L'état c'est moi”-t választotta. Ha közelebbről nézzük a dolgot, az egész magyarországi szörnyű háborúság nem egyéb, mint párbaj a hatalomért Bánffy és Apponyi között. A jelenlegi harc látszólagos ürügye Bánffy korrump választási politikája. De nagyon furcsa, hogy a magyar ellenzék csak most lépik meg holmi erkölcsi lelkiismeretfurdalások, holott közel két évig a legnagyobb lelki nyugalommal nézte, hogy a bűnök mint avulnak el. Vajjon, ha az ellenzék kezét szívére teszi, állíthatja-e, hogy minden mandátuma tiszta? Hogyha Apponyi grófot tényleg az ügy erkölcsi oldala érdekli, tovább kellene mennie, s nem egy személy, hanem az egész rendszer ellen fordulnia. A minő módon szerezte meg Bánffy a többséget, úgy szerették meg elődei is és úgy fogják utódai is megszerezni, magát Apponyit sem véve ki.”

Kényes témák.

(Az országgyűlésből.)

Két kényes téma egy napon — és semmi vihar. Nem lehet már eligazodni a parlamenten. Az ember ugyanis azt hihette volna, hogy amikor az elnök indítványt fog tenni a december második dátum dolgában, azonfelül pedig a mentelmi bizottság is be fogja terjeszteni jelentését a Rakovszky István esetéről; az ellenzék ugyan meg fogja magát erőltetni. Hiszen sokkal kisebb dolgokból is kihozta máskor a vihart. De egészen különös ennek az ellenzéknek a pszichológiája. Előre ismert témákról, ha még olyan kényesek, levesszi a kezét és vihart csak váratlanul szeret csinálni.

Volt tehát beszéd elég, de vihar semmi. S a két kényes témából négy órán keresztül mindössze annyit tudott kisajtolni az ellenzék, hogy a decemberi jubileum dolgában holnap és valószínűleg holnapután is lesz egy-egy

A tekenősbéka.

(Leon Gandillot bohózata. Első előadása a Víg-színházban 1898. november 29-én.)

Mikor Gandillot Párisban első darabjával fellépett, Francisque Sarcey ő benne látta az új kor Molière-jét. Oly elmés, oly szatirikus és — végső tendenciájára nézve — oly komoly volt. Utóbb azonban Gandillot is beleesett a bohózatírók minden léhaságába, ajka körül a Rabelais-szerű mosolyt egy durva vonás, egy grimasse váltotta föl és ma Gandillot már cseppet sem finomabb Feydeau-nál és társainál. Maga Sarcey is egy szép napon visszaszívott mindent, amit egykor Gandillotról mondott, de — nézetünk szerint — még mindig nem szívott vissza eleget . . .

A „Tekenősbéka”, amelyet ma este a Víg-színházban láttunk, adósunk márul nemcsak az izléssel (amelylyel végre is már sokszor megalkudtunk), de a Gandillottra nézve kötelező lelemény-nyel és szellemességgel is. A „Tekenősbéka” után azonban Gandillot-t már tényleg nem kötelezi többé semmi.

Champalier eladja a házát, mert már nincs szükség rá. Eddig együtt laktak benne, ő és a felesége, most azonban, hogy a bíróság kimondta kö-zöttük a válást, Champalier elhagyja Autenilt és alköltözik Párisba. Fájó szívvel vesz búcsút a kedves feleségtől, amelynek urnóját, vagyis Champalier asszonyt még mindig szereti. Pedig házasságuk

egész tartama alatt veszekedő és ideges természetű nőnek mutatkozott, aki férje gyöngédségeit soha sem viszonzta vagy csak kénytelen-kelletlen.

Valamelyik nap délután a fekete kávénál ültek künn a kertben. Champalier ur újságot olvasott, Léonie asszony pedig azzal mulattatta magát, hogy lábával agyonkínzott egy szegény kis tekenősbékát. Cipőjének finom, hegyes orrával folyton a hátára fordította a szerencsétlen állatkát, amelyet annak idején Champalier urnak egyenesen Párisból kellett elhoznia, hogy ezzel is kielégítse feleségének egy szeszélyét.

Champalier ez az állatkínzás szörnyen bosszantotta. Végre teljesen kihozta sodrából. Hevesen összetűzött a nejevel és az áldozat a tekenősbéka lön, amelyet a csata hevében átropítottak a kerítésen keresztül a szomszédok kertjébe, ahol a család épen ebédnél ült. A tekenősbéka beleesett a szomszédok leveses tálába. Ott emiatt borzasztóan fölháborodtak.

— Ezek az emberek, — úgy látszik, — nem szeretik a tekenősbékát! — jegyzi meg erre egy Briguet nevű ur, akinek Champalier elmondja ezt a történetet.

A történetnek még nincs vége. A tekenősbékát a szomszédok ismét visszadobták Champalier kertjébe. Az ingerült Léonie asszony fölkapta az állatot és férjének az arcába vágta, a férj pedig viszonzásként arcul ütötte Léoniet. Léonie válást kért, a bíróság kimondotta,

Az elvált házaspár most osztozkodnak a butoron. Champalier, mint már mondtuk, elfogja a melabu és egy gyors elhatározással Léonienek azt az ajánlatot teszi, hogy a történetekre borítson fátyolt és maradjanak ketten együtt.

— De hisz ön már el is adta a házát! — mondja Léonie.

— Az eladási szerződést még nem irtam alá, csak a szavamat adtam a vevőnek; az adott szót pedig mindig vissza lehet venni . . .

Amde Léonie asszony hajthatatlan. Sőt kijelenti Champaliernek, hogy gyűlöli, hogy soha nem is szerette. Szíve egy Adolphe nevű fiatal urhoz vonzódik, akinek udvarlását mint tisztességes asszony nem fogadta ugyan el, de aki iránt lelke mélyén igaz szerelmet táplált. E rejtett vonzalma miatt sürgette is a válást és most semmi sem akadályozhatja meg őt abban, hogy Adolphe ur felesége legyen. Adolphe hazatér külföldről és megdöbbenve hallja, hogy Léonie elvált férjétől. Erre az eshetőségre valóban nem számított. Mikor annak idején udvarolt Léonienak, ez így szólott hozzá:

— Menjen el, utazzék el; bizonyítsa be ezzel is, hogy szeret!

Adolphe erre körutazási jegyet váltott Tunisig és barangolt százfele helyen. Hazautaztában érintette Avignont. Ott beleszeretett Gibouleau-nak, a fogadósnak a leányába és ma Gibouleau Juliette a menyasszonya. Mindezt pedig nyíltan és őszintén elmondja Léonienak.

Léonie kétségbe van esve.

névszerinti szavazás, a Rakovszky István mentelmi ügyét pedig szombaton már tíz óra-kor fogják tárgyalni és nem tizenkettőkor, ahogy kezdetben indítványozták. Ez az egész. Különben pedig a mai ülés, a kényes témák dacára, meglehetősen unalmas volt. De talán holnap zajosabban megy, úgy suttogták a balfolyosón . . .

A képviselőház ülése.

Tíz óra után Szilágyi Dezső megnyitja az ülést. A képviselők mindjárt kezdetben nagy számmal sereglenek a tanácsterembe, ahol érdekes bejelentések ígérkeznek.

(A császár-jubileum.)

Az elnök bemutatja a miniszterelnök átiratát, hogy december másodikán a budavári Mátyás-templomban ünnepi Te Deum lesz, amelyre a képviselőház tagjai is meghívottnak. (Zaj a szélsőbalon. Egy hang: „Megy, aki akar!”) Ezzel a bejelentéssel kapcsolatban propozíciót öbajtok tenni a t. Háznak. Indítványozom, hogy a Ház december másodikán ne tartson ülést s iktassa jegyzőkönyvbe örömet afölött, hogy 5 felsége ötven esztendő uralkodásának ünnepét ühethi. (Élénk helyeslés jobbfelől.)

Kossuth Ferencz nem látja be, miféle kötelességei lehetnek a magyar embernek az osztrák császárra nézve. A december másodikka oly alkalom, amelyre csak fájdalommal és szégyennel emlékezhetünk vissza. Nem jó erre emlékeztetni a magyart; nem jó a magyar szíveket a Hentzi-féle ügyekkel zaklatni. Kívánja, hogy a Ház térjen az indítvány fölött napirendre. (Helyeslés balfelől.)

Szalay Károly: A házszabályokhoz szölok. Minden indítvány a házszabályok 148. §-a szerint kinyomatandó, szétosztandó és csak azután tüzhető napirendre.

Báró Bánffy Dezső miniszterelnök: Közjogunkban sérelem nem történik, amikor örömröket és hálaikat fejezzük ki afölött, hogy a felséges jó urunk nemzeti szeretetében és tiszteletében hosszú életet élt. Ezért illő is, helyes is, érzelmeinknek is megfelel, ha az elnöki előterjesztést elfogadjuk. (Helyeslés jobbfelől.) Ajánlom is. (Viharos ellenmondás a szélsőbalon.)

Lákatos Miklós: Az akasztófakötelet nem fogjuk csókolni. (Nagy zaj.)

Az elnök: Amikor a felséges urat neve napján vagy születése napján üdvözöltük, mindig egyszerű elnöki előterjesztésre tettük ezt. Ez történt most is, ami a szokásnak meg is felel. (Helyeslés.)

Olay Lajos csatlakozik a Kossuth indítványához és kéri a Házat, hogy a tervezett jogtalan és törvénytelen akcióitól tartsa vissza magát.

Endrey Gyula fájdalommal beszél a december-másodiki fekete gyásznapról, amikor koronás királyunkat akarunk ellenére megfosztották trónjától és szétdarabolták országunkat. Ha önök föltépi a december másodikáról a fátyolt, vigyázzanak: föltépi október 6-áról és április 14-éről is. A legszerencsétlenebb gondolat december másodikán tanítani az ifjuságot dinasztikus hűségre.

Sima Ferencz azt fejtegeti, hogy a magyar ember hűséggel csak koronás királyra iránt tartozik, de ne kívánja a magyartól senki, hogy ünnepelje azt a napot, amely kezdete volt annak az akciónak, amelyben a császár vérbe fojtotta a magyar alkotmányos szabadságot . . .

Az elnök: Kérem a képviselő urat, szíveskedjék mértéket tartani. Azzal a tisztelettel és ragaszkodással kell nyilatkozni koronás királyunk tényeiről, amelyet alkotmányos viselkedésével tényleg kiérdemelt. (Helyeslés.)

Sima Ferencz: Históriat beszélek. E nap emlékére, a bánatnak és kínak emlékére, gyász-fátyolt kellene kötni minden képviselőnek a karjára s vezekelni a templomban, hogy az Isten távolítson el tőlünk minden oly napot, aminő az 1848. december 2-iki nap volt. (Mozgás.)

Szalay Károly most irásban terjeszti be az előbb hangoztatott indítványát az elnöki előterjesztés kinyomatása iránt.

Madarász József emlékezteti a Házat, hogy december hetedikén lesz ötven éve, amikor ő az országgyűlésen föllélt és az egész képviselőház helyeslése mellett tiltakozott a decemberi pátenis ellen, amelyet a két Ház összessége törvénytelennek nyilvánított. Most, ötven év múltán is érzi a határozatnak zugását, amely hazafülnök jelentette ki azt, aki a decemberi pátenisnek engedelmeskedik. Vajha ki lehetne törülni történetünköl a december másodiki gyásznapot! Ifjuságotól a köztársasági intézmény hive vagyok, de mert látom, hogy Európa keletén nem Magyarországunk való ez intézmény első behozatala: öbajtanám tehát, hogy a nemzet szeretetben éljen törvényes királyával, de ezt a szeretet megrontja a gyász és fájdalom napjára való emlékeztetés. Látom én, hogy napról-napra jobban súlyed a nemzet és a képviselőház az alkotmányos szabadság nem becsülésében, de kétségbe nem esem, mert mennél inkább bánják a magyart, annál hamarabb érvényesíti egykori jogát az arany bullából s fegyvert

fog, mint én is fegyvert fognék, tekintet nélkül agg koromra! (Taps a szélsőbalon.)

Az elnök a vitát berekeszti.

Következnek a szavazás. Husznál több képviselő azonban névszerinti szavazást kér holnapra. (Ez a szavazás csak a Szalay indítványa fölött fog dönten. Az elnöki indítványra holnap külön szavazást kérnek, nyilván — holnaputánra.)

(A Rakovszky-ügy.)

Schmidt Gyula, a mentelmi bizottság előadója, több mentelmi esetre vonatkozólag heterjeszti a jelentését. Ezek közt az utolsó a Rakovszky-ügyében szölo.

Hentaller Lajos az előadói székre lép s heterjeszti a maga külön véleményét.

Szentiványi Árpád erre az összes iratok fölolvasását kéri.

Perozel Béni fölolvassa az iratokat.

Szentiványi Árpád a fölolvasás megtörténte után, a jelentések kinyomatására és szétosztására vonatkozó indítvánnyal szemben, a jelentések közvetlen tárgyalását kéri, mert rendkívüli esetröl van szó. Fejtegeti, hogy a rendszer következege az, amikor a rendőrség a törvényre nem ad semmit, ha ellenzéki képviselőről van szó. A Schmidt Gyula programjában mindig benne volt a tisztesség, hogyan eshetett meg, hogy a bizottsági ülésre irott, előre elkészített jelentést vitt?

Bojár Ferencz: Mondja a miniszterelnök becsületszavára, hogy nem adott Schmidtnek utasításokat!

Báró Bánffy Dezső miniszterelnök: Nem sürgös ez a dolog, elég jó lesz, ha a többi mentelmi ügyekkel együtt tárgyalják azt e hét szombaján. (Helyeslés.)

Schmidt Gyula személyes kérdésben kijelenti, hogy neki eredetileg más véleménye volt a bizottságban, mint aminő a bizottsági jelentésben kifejezésre jutott. De ő, mint előadó, a többség véleményét volt kénytelen a jelentésbe foglalni. Az ő eredeti, czeruzával előre megírott véleménye azzal volt összefüggésben, hogy Krecsányi kapitányt is ki kell hallgatni s veleje az volt, hogy a belügyi és igazságügyi miniszterek utasítsanak az ügy megvizsgálására s arról való jelentéstételre. Az ülést megelőzőleg a kormány tagjaival nem beszélt, s töle semmiféle utasítást sem kapott. (Helyeslés.)

Szentiványi Árpád szintén személyes kérdésben tudomásul veszi a Schmidt kijelentéseit.

Olay Lajos a mentelmi jog flagrans megsértését látja ez esetben, mert Krecsányi Rakovszky letartóztatását elrendelte. Ezért az ügynek azonnal való tárgyalását kéri.

— Oh, Adolphe, Adolphe, hogy tehette ezt!
— Hisz ön maga mondta akkor, hogy menjek el, utazzak el! Lássá, miért nem lett akkor a kedvesem? Miért nem tértünk akkor mindjárt az okos, józan utra? . . .

Léonie el van keseredve, de látszólag lecsillapul és megismerkedik Gibouleauakkal, akik egy délutánra átrándulnak Auteuilbe.

— Valóban gratulálhatok önöknek Adolphe urhoz, mondja Léonie. Juliette kisasszony, pompás férjet kap . . .

— ?

— Nos igen, nekem tudnom kell. Hisz a kedvesem volt! . . .

Ez Léonie asszonya boszuja. Az egész Gibouleau-család elhalványul. Mérgesen felugrik és nyomban elhagyja Auteuil. A házasságból nem lesz semmi.

De ez Léonienak nem elég. Ő neki újra a férje kell és Jumard ügyvéd utján beadja a felebezést az első bíróság amaz ítélete ellen, amely (saját kérésére) kimondta a válást. Jumard ügyvéd specialista a válópörökben, csak az a gyöngéje, hogy minden kliensöjével — a lakásán tárgyal! Ezt ő tiszteletdíjnak nerezzi és ha egy kliensöje azt mondja, hogy tisztességes asszony, akkor Jumard ügyvédnek az a megjegyzése rá, hogy nem enged magából gonyt üzteni! Ő vitte keresztül Léonie asszonynak is a válást, de a „tiszteletdíjat” nem kapta meg. Most, hogy Léonie fölhívja őt arra,

hogy az ítéletet megfelebbezze, újra emlékezteti a fiatal asszonyt a honoráriumra, mert ő egyetlen egy szép ügyfelével szemben sem tagadta még, hogy „utógondolatai” vannak . . .

A másodbíróság csakugyan föloldja az első ítéletet, és e szerint Champalier ur és Léonie asszony törvény szerint újra férj és feleség. De oh jaj! Champalier ur időközben megnősült (épen az első ítélet alapján, amely visszaadta neki a szabadságot) és most egyszerre két felesége van.

Elvette pedig Juliettet, Adolphe ur volt menyasszonyát.

Léonie épen a lakodalom napján érkezik Avignonba és követeli, hogy Champalier ur tekintse őt nejeének. Champalier azonban ridegen elutasítja.

Léoniet elkísérte férjéhez Jumard ügyvéd is és most a második ítéletért, amelyet neki kiészközölt, követeli a „tiszteletdíjat.” Léonie megtagadja.

— Ah, ön megtagadja? kiált föl Jumard. Így jár a szegény ügyvéd, ha nem kíván — e l e g e t. Én azt hittem, hogy már most kiutalványozza nekem a tiszteletdíjat, ha csak boszúból is férje iránt, aki őnt, ugyebár, durván elutasította? De önben nincs meg a nemes fölbátorodás! . . .

Ami a darabban azután történik, azt lehetetlen elmondanunk. Mert tiszteljük olvasóink izlé-

sét. Aki kíváncsi rá, hozassa el német zug-antikváriusoktól azokat a könyveket, amelyeknek címe „Esküvő után”, vagy „Tanácsok egy fiatal asszonynak.” Ami ezekben a könyvekben el van mondva, azt a „Tekenősbéka” második és harmadik felvonásában ripök szemérmertlenséggel feszegetik teljes másfél órán keresztül. Még az említett antikváriusok is azokat a könyveket úgy hirdetik, hogy néhány hatósért elküldik bárkinek p o s t e r e s t a n t e, mert szégyenkezés nélkül nyíltan senki sem vonja bele a szexuális kérdéseket szellemi szórakozásainak körébe. A Vigszínház azonban nem poste restante és nem zárt levélben üzeni meg a színházlátogató közönségnek a „Tekenősbéka” folytatását.

De végezzünk röviden a hátralevő eseményekkel. A másodbíróság ítélete következtében Champalier és Léonie újra házastársak és ennek folytán a Juliette-tel kötött házasság érvénytelen. Szerencsére Juliette esküvő után, mikor visszavonul szobájába, valami altató szert iszik. Ő ugyan azt hiszi, hogy erősítő szesz, de az üvegcsébe két vidéki „Spasmacher” titokban altató italt öntött, hogy ettöl Juliette elaludjon és a fiatal férj boszankodjék. Juliette tehát háborítatlanul keresztülalussza az éjszakát, aminek hífeles megállapítása végett a darabban hosszú bizonyítási eljárás folyik.

Juliette még mindig szereti Adolpheot (hisz Champalierhez nem szívesen ment nőül) és miután frígye ugysis érvénytelen és Adolphe-nak semmi

Pichler Győző is a sürgős tárgyalás mellett argumentált.

Kubinyi Géza azt mondja, hogy az ügy tapintatos és tárgyilagos megítélése szempontjából is helyesnek tartaná, ha szombatra halasztanák a tárgyalást.

Gróf Apponyi Albart kifejti, hogy a halasztás által nem járna el a Ház a házszabályok 121. §-a szerint, mert a Rakovszky-n esett sérelem a Ház dignitását is durván megtámadja; hiszen annál már alig képzelhető nagyobb mentelmi sérelem, mint a mikor a rendőrség a képviselőt, annak tudatában, hogy képviselővel teszi, „nekem ez mindegy” jelszóval, megakadályozza a Házba jövetelben. Ezért a jelentés sürgős tárgyalását kéri. (Helyeslés).

Gajary Ödön nem lát flagrans sértést, mert a tényleges letartóztatás nem történt meg, ezért nem szükséges a sürgős tárgyalás.

Buzáth Ferencz ellenkező véleményen van, s hirdeti, hogy a rendőrséget a kormány utasította a Rakovszkyval való elbánásra.

Szalay Károly a rendkívüli sürgősséget azzal okadatozza, hogy a Ház a sürgősség mellett foglalt állást már akkor, amikor a három nap alatt való jelentéstételt elhatározta. módosítást ajánl a miniszterelnök indítványához, mely szerint a Rakovszky-féle ügyet szombaton déli 12 óra előtti időre, a többi mentelmi ügyet megelőzőleg, tüzzék tárgyalásra.

Sághi Gyula a sürgősség mellett argumentált.

Thaly Kálmán csodálkozik azon, hogy Krecsányit még föl nem függesztették.

Major Ferencz és Asbóth János kívánják még a sürgős tárgyalást.

Az elnök a vitát berekesztí s fölteszi a kérdést.

Báró Bánffy Dezső miniszterelnök kijelenti, hogy hozzájárul Szalay Károly módosításához s nincs ellene kifogása, hogy Rakovszky ügyét szombaton már az ülés elején kezdjék tárgyalni.

Husznál több képviselő névszerű szavazást kér a Szentiványi Árpád sürgősségi indítványára.

A szavazás eredménye az, hogy a Ház 82 szótöbbséggel mellőzi a sürgősséget, ellenben elfogadja a miniszterelnök indítványát Szalay Károly módosításával.

(Személyes kérdés.)

Az ülés végén Mezei Mór személyes kérdésben reflektál Ivánka Oszkárnak arra a tegnapi közbeszólására, mely szerint 6, a szónok, provizionista...

Bartha Miklós: A Kompaszból tudjuk.

oka sincs arra, hogy Juliette-et a történetek (helyesebben a meg nem történtek után) ne vegye el feleségül, a fiatalok egyre is kelnek, Champalier kibékül nevével, és végül Jumard ügyvéd az ő nagyfokú izgatottságát, amiért Léonie asszony megtagadja tőle a „tiszteletdíjat”, egy paraszt szolgálólány segítségével csillapítja.

Ez az izlés diadala! mondaná egy Mauthner Ödön-féle tók.

..

A darabot Fái J. Béla pompásan fordította.

A szereplők közül első sorban Góthot kell említenünk, aki Champalier-t játszotta. Ez a fiatal színész rendkívül nagyot haladt; ma 6 vitte az egész darabot és pedig briliánsul. Lánzy Ilka (Léonie) az ő finom lényével, sokat enyhített a darab brutális hatásán. Ugyanezt el nem mondhatjuk Varsányi Irénről (Juliette), aki kissé fanyar és hétköznapi. Jumard epizódszerepében is kitűnő Hegedűs, nagyon jók Nikó Lina és Tapelczai, és igen elmés Pécsi Paula. Az összjáték mintaszerű.

A közönség az első felvonás alatt vidám hangulatban volt. A második felvonás alatt azonban a felháborodás a darab tragédiái miatt nőttön-nőtt. A szomszédok sugdostak egymásnak és megjegyzéseik egyre hangosabbak és egyre sűrűbbek lettek.

— Ez botrány!

— Ké a Follies Caprice-ba való!

Mikor a színpadon esküvő után a fiatal férj felkéri az anyósától, hogy: „Elátta-e ön a lá-

Mezei Mór: Harmincz négy év óta ügyvéd vagyok, prvoziót soha nem fogadtam el. Ivánkát kéri: ha tud róla valamely provizionális ügyet, hozza elő s legyen becsületbirája abban: tett-e ő valaha olyat, ami a becsülettel nem egyezik meg. (Zajos tetszés.)

Holnap folytatják a vitát.

KÜLFÖLD.

A Reichsrathból. Az osztrák képviselőház mai ülésén a miniszterelnök válasza a Hohenbürgér-féle interpellációra, a csehek követeléseire vonatkozólag elmaradt. Gróf Thun miniszterelnök Jávorosky és Engel interpellációra válaszolt a cseh és lengyel munkásoknak Poroszországból történt kiutasítására vonatkozólag. Gróf Thun kijelentette, hogy Poroszországban tagadhatatlan élességgel alkalmazták a kiutasítási eljárást, de kiemelte egyúttal azt is, hogy flagrans megsértése a népjogi elveknek vagy speciális szerződéses jogoknak, nem történt. Beszéde végén arról biztosította a Házat, hogy adandó esetben a reciprocitás elve szerint fog eljárni. Az ülés további folyamán a Japánnal kötött kereskedelmi szerződést fogadta el a Ház. Ferjancic alelnök azt indítványozza, hogy a legközelebbi ülést kedden tartassák. Kaiser tiltakozik ez ellen, mert a házszabályok szerint a rosszaló bizottságnak huszonnégy óra alatt jelentést kell tennie.

Hosszasabb izgatott vita után, amelynek során a baloldal szónokai az elnökség indítványa ellen tiltakoztak, a Ház elvetette Prochaskának azt az indítványát, hogy holnap ülést tartsanak s elhatározta, hogy a legközelebbi ülés kedden, december 6-án lesz. A képviselőház mai ülése után a Ház kilenc osztagra oszlott, hogy egy-egy tagot válasszon a rosszaló bizottságba. Minthogy két osztag határozatképtelen volt, a rosszaló bizottság nem alakulhatott meg. A két osztag még a hét folyamán megválasztja a bizottságba kiküldendő tagjait.

A Dreyfus-pör revíziója.

Páris, november 29.

Mindeddig egy szó sem esett arról, hogy az osztrák-magyar monarchia diplomáciája bele volna keverve a Dreyfus-ügybe. Ez, úgy látszik, bántotta a francia nacionalista sajtót, amelynek lapjaiban ma a következő hír jelent meg:

A titkos iratesomóban van Schneider ezredes osztrák-magyar katonai attachénak egy

nyát a szokásos anyai tanácsokkal? a f b i d s z i n t e n s z á m o s u r i h ö l g y f ö l k e l t é s e l t á v o z o t t. E példát még több jóizlésű nő követte, amikor a férj nyílt színen elkezd velközni.

Innentől kezdve kitört és állandó lett a püsszegő közönségnek és a színház hivatalos nevetőinek küzdelme és a függöny legördültével is elutasító püsszegés hangzott.

Kétségtelen, hogy ennek a darabnak a muzsája maga Venus vulgívaga volt és kétségtelen az is, hogy a Vigszínház, midőn a darabot előadta, megsértette azt a vendégjogot, amelyvel egy uri közönségnek tartozik. A háziúr, aki vendégeket hiv szalonjába, ezzel kötelezettséget vállal, hogy vendégei ott durva inszultusoknak nem lesznek kitéve. Uri nő (akár leány, akár asszony) nem hallgathatja végig a „Tekenősbéka” második és harmadik felvonását, amelynek minden mondata egy jóizlésű cenzor kék írónja után kiált. De azért a „Tekenősbéka”-t is meg fogják nézni azok az urak, akik szeretik az éjjeli lebujsok tárgyalási témáit és azok a nők, akiknek — mint a darabban mondják — bizonyos „bibi”-jük van.

Minden esetre várjuk meg a következő este- ket és várjuk meg azt, hogy akadnak-e majd nők, akik ebbe a darabba el fognak menni? Jósolni nem merek. Mert itt, kérem, két eset lehetséges. Vagy a darab bukik el, vagy a nők buktak el.

Dr. Molnár Géza.

elfogott levele is, amelyben az ezredes a többi között így nyilatkozik a Dreyfus-ügyről:

„Az a Schwarzkoppen és az a Panizardi igazán nagyszerű dolgokat művelnek a Dreyfus-ügyben. Ha az ember csak rájuk hallgat, igazán azt kell hinnie, hogy ők a francia vezérkar valamennyi titkát ismerik. Elvégre is ez a két ember a Dreyfus-ügyről többet nem tud, mint amennyit akármelyik intelligens ember megtudhatott.”

Hogy vajjon ez a levél tényleg benn van-e a titkos iratesomóban a német császár levelei mellett, de kérdés, illetékes helyről szerzett információink alapján az az egy bizonyos, hogy Schneider ezredes azt a levelet, vagy ahhoz hasonló tartalmu levelet nem irt. (N. Fr. Pr.)

Páris, november 29.

Dupuy és Freycinet tegnapi nyilatkozatai megnyugtatták a kamarát. A szenátusban azonban ma ismét szóba került a Picquart-ügy. A francia közvélemény semmiképp sem akar bele-nyugodni abba, hogy Picquart ügyében a haditörvényszék Dreyfus-ügyének végleges elintézése előtt ítéljen.

Ebben a kérdésben interpellált ma a szenátusban Monis szenátor.

Rövid beszédének minden mondata meggyőző igazságot tartalmazott.

Első sorban utalt arra, hogy mily nagy anyagi és erkölcsi károkat okozott a Dreyfus-ügy Franciaországnak.

Az ország köszönettel tartozik annak, aki ezektől a bajoktól meg akarta menteni és ez az ember egy régi hű republikánus: B r i s s o n. (Élénk eljenzés és taps.)

Az ügynek bírói utra terelése a leghelyesebb dolog volt, amit cselekedni lehetett. Csakhogy a Picquart-per megindítása következtében olyan körülmények jöttek létre, amelyek egy csöppet sem alkalmasak arra, hogy az általános izgalmat lecsillapítsák. Az a rendelkezés, amely Picquart-t a haditörvényszék elé utasítja, általános megütközést keltett. A dolog azt a látszatot keltette, hogy a katonai és polgári törvénykezés egymással szembe akar szállani. Ebből nagyobb összefüggés állhat elő a két bíróság közt. Feltétlenül szükséges, hogy a Picquart elleni tárgyalást elhalasszák. Mert ugyan mi fog történni akkor, ha a semmitőszék Dreyfust felmenti és Esterházyt bűnösnek mondja ki és a hadi törvényszék ezalatt Picquart-t elítéli? Akkor nem maradhat egyéb hátra, mint a Picquart-pör revíziója.

Aztán Monis a kormányhoz fordult azzal a kérdéssel, hogy mi lesz akkor, ha a semmitőszék a Picquart-ügy aktáit beköveteli, mit fog tenni a kormány avégből, hogy esetleges konfliktusokat elkerüljön. A szónok közelebbi felvilágosítást vár a miniszterelnöktől.

Erre a felszólításra felkelt a miniszterelnök és felolvasta a tegnapi kamarai beszédét és hozzá tette még a következőket:

— Hát lehet-e ennél világosabban beszélni? Hiszen mi is panaszkodunk amiatt, hogy ez az ügy sokat ártott úgy anyagilag, mint erkölcsileg az országnak. Jelenleg azonban a bíróságok foglalkoznak az ügyvel és ők fogják a megoldást keresni. A semmitőszék követelheti a Picquart-ügy aktáit. És még is fogja kapni. Hiszen ez az igazi elismerése a semmitőszék hatalmának, nem pedig az, ha kijelentem, hogy ebben az esetben így fogok eljárni, a másokban amugy. Nincs szükség arra, hogy kommentárt írjunk egy olyan törvényhez, amely egy magában is elég világosan kijelöli a semmitőszék jogait.

A szenátus előzőleg Constansnak azt az indítványát tárgyalta, hogy a katonai pörökben töröljék el a titkos vizsgálatot.

Az előadó azonnali szavazást kér.

Marcéré módosító indítványt tesz, amelyben a titkos vizsgálat főtartását kívánja olyan pörökben, amelyek az állam biztonságát érintik. Beszéde során átvonul Freycinet hadügyminisztert a kamara tegnapi ülésén tanúsított magatartásáért.

Constans ellenzi Marcére módosítványát és azt mondja, hogy az indítvány nem rejti semmi veszedelmet magában és semmikép sem érinti a folyamatban levő ügyeket.

A szenátus erre Marcére módosítványát elvetette.

Páris, november 29.

A semmitőszék ma újra kihallgatta Picquart-t.

Mintegy 300 fiatal ember ma az orvosi egyetem bejárata előtt tüntetett és ezt kiáltotta:

— Éljen Picquart!

A rendőrség szétszóllatta a tüntetőket.

Páris, november 29.

A Rue Bac-ban tegnap este tartott gyűlésen, amelyen főképp diákok és tanárok voltak jelen, a többi között Duclaux, Anatole France akadémikus és Reclus beszéltek. Anatole France elítélőleg nyilatkozott Zurlinden ama döntéséről, amelynek értelmében Picquart ezredesi haditörvényszék elé állítják s felszólította a jelenlevőket, hogy addig folytassák az agitációt, míg Picquart-t szabadon nem bocsátják. A gyűlés olyan határozati javaslatot fogadott el, amelyben tiltakozik Picquart-nak, a revízió kezdőjének üldözése ellen s azután meglehetősen csöndesen szétszóllott.

Páris, november 29.

A „Figaro” jelentése szerint a semmitőszék ma kérni fogja a Picquart-ügyre vonatkozó iratok közlését.

Az „Intransigeant” határozottan jelenti, hogy a Picquart fölött törvényt ülő haditörvényszék tagjait már összehívták.

A „Journal”-nak azt táviratozzák Brüsseltől, hogy Walsin-Esterházy tegnap Rotterdamban egy Amerikába menő hajóra szállt.

A „Figaro” egyik szerkesztője beszélgetett Dupuy miniszterelnökkel, aki állítólag a következőket mondta:

— Huszonnyolc év óta látjuk a hadsereg és a demokrácia antagónizmusát. A hadsereg és a demokrácia egymás mellett élnek, noha egészen ellenkező elveken alapulnak. A hadsereg hagyományainak főtartása fenyegetése a szabadságnak, de a haza biztosságáról való gondoskodás mégis a legfontosabb feladat. Mindazáltal bizik Dupuy az ország életképességében, amely ebből a viharból is győztesen fog kikerülni, mint a többi már kiállott válságból.

Páris, november 29.

Az „Aurore” szerint a semmitőszék Bertulus vizsgálóbíró legközelebb saját kívánságára kihallgatja, mert Bertulus meg akarja mondani, hol van Walsin-Esterházy az a levele, amelyből kitűnik, hogy közte és Henry között pénzügyi összeköttetés volt, amit Henry mindig tagadott.

Páris, november 29.

A liberális sajtó meg van elégedve a tegnapi kamarai ülés eredményével, mert a kormány nyilatkozatával elismerte a semmitőszék szuverén intézését és hajlandónak nyilatkozott arra, hogy a semmitőszék döntésének alávesse magát. Reménylik, hogy a semmitőszék elkéri a Picquart-ügyre vonatkozó iratokat.

London, november 29.

Az újságok vezérezikben foglalkoznak a francia kamara tegnapi ülésével és remélik, hogy még a hadbíróági tárgyalás megtartása esetében is föl fogják menteni Picquart-t. A Times a következőket írja: Ha a francia vélelményben beállott fordulat ebben az irányban tovább halad, akkor azok az emberek, akik Picquart-t üldözik, kénytelenek lesznek az offenzívából a defenzívába átmenni. A „Daily Chronicle” a következőkről értesül: Dupuy néhány nap óta nyomást gyakorol Zurlinden tábornokra, hogy a d j a h e l e m o n d á s á t Dupuy tegnapelőtt négyyszer hívatta magához Zurlinden tábornokot.

TÁVIRATOK.

Az olasz kamara ülése.

Róma, november 29. A kamara mai ülésén Fantini képviselő kérdést tett Santorelli olasz lapudósítónak október 26-án Jaffában történt letartóztatása tárgyában.

Canevaro külügyminiszter azt válaszolta, hogy Santorelli, aki a kellő igazoló iratokkal el volt látva, a német császári párt akarta útjában követni. De a török rendőrség Santorellit anarchistának vélte és a kapituláció biztosította szabadsalom ellenére letartóztatta, anélkül, hogy az olasz konzulátus közbenjárását kérte volna. Az olasz nagykövet felszólalást tett a portánál, amely megígérte Santorelli szabadonbocsátását. Minthogy ezt az ígéretet nem váltották be mindjárt, az olasz nagykövet erőlyesen tiltakozott Santorelli fogvatartása ellen, mire Santorellit e hónap tizenegyedikén szabadon bocsátották. Az olasz kormány főtartja magának, hogy a részletek teljes ismerete után teljes elégtételt szerezzen, amire kétségkívül joga van.

Kréta.

Köln, november 29. A „Kölnische Zeitung”-nak jelentik Konstantinápolyból: A négy nagyhatalom bizonyos feltételekkel nevezte ki György görög herceget krétai főbíróssá. Első sorban el kell ismernie a hercegnek a szultán szuverénitását, amelynek jeléül egy erődített helységben meghagyják a török lobogót. Össze kell hívnia továbbá a nemzetgyűlést a felekezetek szabadságát biztosító alkotmány kidolgozására. Az elnök küldetése csak három évre szól. A hatalmak részéről előlegezett négy milliót a közigazgatás és a csendőrség szervezésére kell fordítani.

Konstantinápoly, november 29. Hire jár, hogy az orosz császár a szultánnak arra a táviratára, amelyet hozzá Kréta kormányzatának György hercegre való átruházása tárgyában intézett, közvetett utón sajnálata kifejezésével tagadólag válaszolt. Amint Krétából jelentik, a tengernagyok tanácsa azt ajánlotta, hogy a török lobogó a szultán szuverénitása jeléül csak Szudában maradjon meg a négy nagyhatalom lobogója mellett. Skrydlov orosz tengernagy megtagadta a tengernagy tanács legutóbbi ítéleteinek aláírását és kijelentette, hogy ez György hercegnek a joga, aki különben is nemsokára a szigetre érkezik.

Bismarck könyve.

Stuttgart, november 29. Bismarck „Gondolatai és visszaemlékezései” egyidejűleg jelennek meg az angol, francia, német, osztrák és északamerikai könyvpiacokon. A mű svéd és spanyol nyelven is megjelenik.

A spanyol-amerikai békekötés.

Washington, november 29. Minthogy Spanyolország az amerikaiak békefeltételeit elfogadta, intézkedéseket tesznek harmincznegyven ezer ember elbocsátására. A Filippini szigeteken lévő haderő számát most nem szállítják le.

Madrid, november 29. A lapok gyásznapnak nevezik a tegnapi napot. Legnagyobb részük elismeri, hogy a kormánynak úgy kellett cselekednie, ahogy cselekedett. A republikánus sajtó azonban hevesen támadja a kormányt és az amerikaiakat.

A gyűlekezési jog Szerbiában.

Belgrád, november 29. A szkupstina egyhangulag elfogadta az egyesülési és gyűlekezési jogról szóló törvény módosítását. Az új törvény szerint nyilvános gyűlések csak a fővárosban és a kerületi székhelyen tarthatók. A politikai egyesületeknek alapszabályokkal kell birniok, amelyeknek jóváhagyása a belügyminiszter hatáskörébe tartozik. Hivatalnokok, tanítók és lelkészek nem vehetnek részt egyesületekben és gyűléseken. Felségértés miatt elítélt személyek nem lehetnek politikai egyesületek tagjai.

Az üdülő Bourgeois.

Páris, november 29. Ma este Bécsbe érkezik Bourgeois és öt napig marad az osztrák fővárosban. Innen Konstantinápolyba utazik a volt miniszterelnök.

December elsején új előfizetést nyitunk lapunkra:

Előfizetési árak:

1 hónapra	1 frt 20 kr.
3	3 „ 50 „
6	7 „ — „
1 évre	14 „ — „

Kérjük azokat a vidéki előfizetőinket, kiknek előfizetése november végével lejár, hogy a megújításról idejekorán gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a lap pontos szétküldése fennakadjon.

Most belépő előfizetőinknek is díjtalanul küldjük meg karácsonykor a

KATÁNGHY-NAPTÁRT,

mely gazdag tartalmával és művészi kiállításával értékes meglepetéssül fog szolgálni.

Ujonan belépő előfizetőinknek kívánatra ingyen és bérmentve küldjük meg most folyó nagyhatalmas

Szerelmem nélküli

című regényünk eddig megjelent folytatásait.

Mutatványszámokat készségesen küldünk mindazoknak, kik ez iránt hozzánk fordulnak.

Egyben értesítjük a tisztelt hölgyközönséget, hogy az „Országos Hírlap”-nak ezentúl divatlapja is lesz, mely

„FRANCZIA DIVATLAP”

-című jelenik meg havonként kétszer.

Szolgálatot vállunk tenni lapunk hölgyközönségének azzal, hogy az elképzelhető legolcsóbb áron olyan divatújság megszerzését tesszük nekik lehetővé, amely minden magyar nyelven eddigelő megjelent hasonló lapot felülmul. A „Francia Divatlap” a női- és gyermekdivat minden ágazatát a legkisebb részletéig menő gondossággal öleli fel és a legpompásabb, Párisban készült színes képekben mutatja be mindazt, amit a jó ízlés és elegancia a divat terén produkál. A „Francia Divatlap”-hoz minden hónapban egy eredeti nagyságu, legutolsó divatu szabásmintát csatolunk, ami olyan újítás, mely kétségtelenül a hölgyközönség legnagyobb meglepésével fog találkozni, mert az által hölgyeinket esetleg nagy gondtól és munkától kíméljük meg.

A „Francia Divatlap”-ot Wohl Janka kedvelt írónk szerkeszti, nagy gondot helyezve a szépirodalmi részre is.

A „Francia Divatlap” előfizetési ára kizárólag az „Országos Hírlap” előfizetőinek

Egy évre	3 forint,
Fél évre	1 frt 50 kr.,
Negyed évre	75 kr.

Mutatványszámokat újvíg ingyen küldünk mindenkinek, aki az 1899. január 1-től számítandó előfizetési díjat már most küldi be hozzánk.

A kiadóhivatal.

HIRESK.

Lapunk mai száma 16 oldal.

— A császári jubileum. Ő felsége ötvenéves uralkodói jubileumának megünneplésére ugyszólván egész Európa készülődik. Ujabbán Portland herceg érkezését jelentették be Bécsben. A herceg az angol királynét fogja képviselni a szent István-templomban tartandó hálaadó istentiszteleten. Berlinben, az I. Vilmos császár emlékére épített templomban, zenés ünnepélyt rendeznek a császári jubileum alkalmából. Az osztrák vasutügyi miniszter pedig elrendelte, hogy december másodikát, a vasuti üzleti szabályzatnak megfelelően, meg kell ünnepelni.

— Mária Terézia emléke. Ma száz esztendeje, hogy Mária Terézia királynő meghalt. A Tudományegyetem, amelynek ő volt második alapítója, az egyetemi templomban fényes gyászmisével ünnepelte meg ezt az évfordulót. A templom közepén díszes ravatal állott, a koporsó mellett pedig az egyetemi és királyi jelvények voltak egy bíborvákonson elhelyezve. A feketével bevont első pátosok

ban dr. Mihalovics Géza egyetemi rektor, Breznay Béla, Nagy Ferencz, Fröhlich Izidor dékánok és az egyetem tanári kara foglaltak helyet. A többi pad-sorokat az egyetemi ifjúsága és személyzete töltötte meg. A gyászmisét, melyen a templomi zenekar a Linzbauer-féle rekviemát adta elő, dr. Várossy Gyula pápai prelátus mondta, Krizzsán Mihály pápai kamarás, Párt Iván prefektus és számos növendékpap segédletével.

— A király új vadászterülete. A gödöllői vadászterületet ő felsége kívánságára tetemesen megnagyobbították. A váci püspök tulajdonában levő, Gödöllő mellett fekvő Szent-Jakab-pusztával és környékével. Az új terület gyönyörű termőföld, de sűrű erdeiben rengeteg sok a nemes vad.

— Kitüntetett képviselő. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Sándor Lajos országgyűlési képviselőnek, az egyház és a közügyek terein szerzett érdemei elismerésül, a harmadosztályú vaskorona-rendet díjmentesen adományozta.

— Beteg főherceg. Károly István főhercegnek, mint nekünk Polábról telegrafálják, genyes torokgyulladás támadt. A baj nem veszélyes. A főherceg saját kívánságára consiliumra hívták dr. Braun Mihályt Triestből.

— Főhercegnők ajándéka. Stefánia özvegy trónörökös és leánya, Erzsébet főhercegnő, ritka szép kitüntetésben részesítették Cziklay Lajos újságíró-társunkat. Ugyanis a kispesti Rudolf fogadalmi-templom javára kiadott „Rudolf-Emlékalbum” szerkesztése körül kifejtett buzgóságának elismerésül nagybecsű arany kézelőgombokat küldtek neki, melynek egyikén az özvegy trónörökösnek, másikán pedig a trónörökös árvája nevének kezdőbetűje és felettük a főhercegi koronák vannak gyémántból kirakva. Az ajándék a következő levél kíséretében érkezett a megtisztelt szerkesztőhöz:

Ó császári és királyi fensége, Stefánia főhercegnő özvegy trónörökösnek, legkegyelmesebb köszönettel fogadta a kispesti Rudolf fogadalmi-templom javára kiadott szép kiállítású és szerfelett érdekes díszalbumnak az ő és fenséges leánya, Erzsébet főhercegnő részére küldött két példányt s engem megbizni méltóztatott, hogy Nagyságodnak az idecsátolt névjegyes manchetta-gombokat küldjem legkegyelmesebb elismerésének látható jeléül az ön eredményes fáradozásáért, melyet az Istennek tetsző, ő császári és királyi fensége, a néhai Rudolf főherceg-trónörökös emlékének szentelt vállalat körül kifejtett. Örülök, hogy Nagyságoddal ezt közölhetem. Laxenburg, 1898. november 26. Ó császári és királyi fenségének főudvarmestere, gróf Cholowiecki s. k.

— Újságírók vacsorája. A Budapesti Újságírók Egyesülete a téli idényben jövő vasárnap, december negyedikén, este tartja első társasvacsoráját az egyesület helyiségében, Károly-kört negyedik szám alatt, melyre az egyesület tagjai ez uton is meghívotnak. A jegyek december harmadikáig bezárólag az egyesület helyiségében váltakoznak meg.

— Az öreg honvédek háza. Az öreg honvédek háza, mely a külső-soroksári-ut 62. szám alatt van, báró Fejérváry honvédelmi miniszter rendeltére renoválni fogják. Az összes helyiségeket újra festik s a külső falakat is bemeszelik. A honvédek hát nem panaszkodhatnak, hogy senki sem gondol velük.

— Rehabilitált ügyvéd. Debreczeni tudósítónk írja: 1895-ben április 19-én történt, hogy a dolnatai államügyészség távirati megkeresésére a debreczeni rendőrfőkapitányság dr. Harsányi Albert breckai ügyvédet Hajdu-Dorogon, — ahol rokonai körében időzött, — csendőrökkel letartóztatta s a debreczeni királyi ügyészség fogházába kísérte. E szenzációs letartóztatás bejárta akkor az összes hírlapokat. Dr. Harsányi Albertet egy boszniai lakos sörgyári üzletársa, Kallai és neje azzal vádolták, hogy a kezelésére bizott tetemes összeg egy részét eltulajdonította. Erre a vádra a breckai bíróság Harsányit 1895. május 1-ére maga elé idézte, de a tuzlai ügyészség, a megjelenést se várva, a vádlottat elfogatta, úgy, hogy az a bírói idézést már csak a fogházban vehette kézhez. — A csaknem négy esztendei herce-hur-

czának ez a tény volt a magva. Ettől nőtt, szaporodott, terjedt az igazságtalanságok terdeje. Harsányi széleskörű és nagy tekintélyű irodájának vezetése mellett még több török és bosnyák uradalom, nagy birtokok-jurium és honorum direktora is volt, mely tisztiségéből kifolyó kötelezettségei teljesítésében — letartóztatása miatt — akadályozva lett a birtokok tulajdonosait az ügyvéd ellen folyamatba tett bűnpör megrémítette. — Az ügyek felhalmozódta összekuszálódta. A tolmácsok, a fordítók, a bizóság egymásközt vitára keltek, úgy, hogy az így összegabalyodott ügyben magának a vádlott Harsányinak is csak akkor sikerült kivezető szálakat adni a vizsgálat kutató kezébe, midőn mintaszerűen vezetett ügyvédi irodája könyveit, okmányait, leveleit önvédelmére rendelkezésére bocsátották, melyek okmányokkal az ellene emelt vádak alól egyenkint szedegette fel a megdönthetetlennek mutatkozó alapokat. És erre a magyar igazságügyi minisztérium által czélszerűségi szempontból delegált zombori törvényszék, a bűnvizsgálatot Harsányi ellen, mint teljesen alapnélkülit beszüntette s ezzel a sokat hányt-vetett embert, kit a hosszúra nyuló vizsgálat a családi élet boldogságától is megfosztott s tetemes anyagi és erkölcsi részben pótolhatatlan veszteségek eltűrésére kényszerített, visszaadta a társadalomnak és teljesen rehabilitálta. Az ezen perben bosnyák részről elkövetett sérelmek és igazságtalan, erőszakos eljárás, minő különösen a tuzlai államügyészség említett jogtalan elfogatási rendelete és az igazságügyminiszternek azon rendelkezése volt, melylyel az iratokat a bosnyák kormány kérelmére kiadta, holott az viszont semmit sem adott ki, valószínűleg interpelláció tárgyai lesznek a képviselőházban. Hiszen sokkal apróbb dolgokban is olyan könnyen interpellálnak.

— Rendelet a hadgyakorlatokról. Az osztrák honvédelmi minisztérium körlevelében elrendeli, hogy a csapatok hadgyakorlatát a vasúti pályatesteken meg nem engedhetők. Ha a pályatest elfoglalása elkerülhetetlen, akkor előzetesen értesítésbe kell lépni az illetékes vasúti igazgatósággal. A pályatesteken okozott kárt a katonai kormányzatnak teljesen meg kell térítenie. Ha a csapatok a pályatestre lépnek, a csapatparancsnokoknak szigorú felelősség terhe alatt gondoskodniuk kell, hogy baleset ne történjék.

— Halálhírek. Wallinger Ferencz nyugalmazott császári és királyi főhadnagy 57 éves korában megbált Eperjesen. — Bauer János, volt negyvennyolczas tüzemester, 75 éves korában, hosszabb betegség után a Szent István-kórházban meghalt. Az öreg honvédek nagy részvételével tegnap temették el. — Bauer Ignácot, a „New-York” kávéház társtulajdonosát súlyos csapás érte. Neje, született Ausländer Hedvig, ma reggel ötven éves korában szívvelhűdés következtében meghalt.

— Kézfogó. Dr. Scheiber Zsigmond kiscelli ügyvéd jegyet váltott Steiner Ida kisasszonnyal, Steiner Leopold soproni kereskedő leányával.

— Vízbe vált bor. A borra vált víz ma már nem újság. Különösen most nem. Hanem a vízbe vált bor, az nem épen mindennapi dolog. Azért érdekes az a tudósítás, amelyet ma kaptunk egyik vidéki levelezőnkől. Bisztriczky József, arad-hegyaljai szőlőtulajdonos és bornagykereskedő, csütörtökön este négy kocsival öt hordó bort indított útnak Ménésről Arad felé. Az öt hordóban harminczkét hektoliter mézes fehér szemelt baktör és kadarka bor volt, amely összesen ezernyolczszáz forint értékét képviselt. A hordók szabályszerűen letöltve és dugóval és pecsételve. Pénteken délelőtt kellett volna a kocsiknak megérkezniök, azonban csak estefelé érkeztek meg. Ez gyanút keltett s rögtön felbontották a hordókat, amikor a harminczkét hektoliter bor helyett ugyanannyi vizet találtak a hordóban, kevés borral keverve. Bisztriczky a dologról azonnal jelentést tett Rónay Béla csendőrszázadosnak, az aradi szárnyparancsnoknak, aki két csendőrmestert s egy őrvezetőt adott melléje a nyomozáshoz. Legelőször is kihallgatták

a négy fuvarost, Musanda Györgyét, Petica Lajt, Petica Petrut és Mikuca Vaszielt, Ménes község legvagyonosabb embereit. A fuvarosok eleinte tagadták a terhőkre rótt cselekményt, míg végre azt vallották, hogy a bort a Marosba eresztették. A csendőrök folytatták a nyomozást és ennek folyamán Dózsa Sándor szabadhelyi korcsmáros pinczéjében négy hektoliter bort meg is találták. A nyomozást még folytatják.

— A pottai kardaffaire. Bécsből táviratozza tudósítónk: Müller hadnagy és Tompa főhadnagy, akik a napokban egy pottai vendéglőben véresre kászabolták Grossauer tartalékos tisztet, (amiről annak idején megemlékeztünk) egyelőre szobafogságban vannak, amíg a hadtestparancsnokság nem ítél felettük. A stájerországi diákok, kik írásban, kik megbizottak útján párbajra hívják ki a két tisztet, akiket eddig ötvennél többen provokáltak.

— A testvér. Maglód községben lakik egy Bertók nevű család. A család feje Bertók Ádám csizmadia és a faluban köztisztviselőben álló derék, becsületes ember. A napokban elment látogatni egyik fiához, aki Kerepesen tanító és otthon hagyta József nevű tizenkilenc éves fiát. A serdülő ifju régen várt már erre az alkalomra. Nagyon szerette ugyanis testvérbátyját és csak az alkalmat leste, hogy meghoszulhassa magát bátyjának egyik ellenségén, Dobozy József maglói jegyzőn. A jegyző ugyanis a mult képviselőválasztások idején megsértette a fiu bátyját, aki nem tehetett semmit sem, mert felt, hogy elveszíti tanítói állását, ha a jegyzővel kiköt. Magába fojtotta tehát keserűségét, elutazott a faluból és azóta vissza sem tért többé. Ha a családját látni akarta, akkor azoknak kellett hozzámenniök. Ez a dolog bántotta nagyon a fiatal Bertók Józsefet: Ma, hogy egészen egyedül maradt, odahaza feltörte apja asztalfiókját, kivette belőle revolverét és lesbe állott, délután két órakor az utca sarkán, várta a jegyzőt. Egészen hat óráig várakozott hiába. Hat órakor végre világosságot vett észre ellensége ablakán. Oda sietett és az ablakon keresztül kétszer rálőtt Dobozy József jegyzőre. Azután elfutott a vonathoz. Az utolsó pár krajczárján feljött a fővárosba és itt a keleti pályaudvaron jelentkezett az első rendőrnél, akit meglátott. A rendőr bekísérte a főkapitányságra. Ott azután sirva panaszkodta el történetét. Az inspekcziós rendőrséget, Naszady fogalmazó eleinte azt hitte, hogy örülnél van dolga, azért megvizsgáltatta a rendőrorvossal. De az kijelentette, hogy a fiúnak nincsen semmi baja sem. A vallomása alapján a rendőrség persze letartóztatta és most fogva tartja. Hogy lövése találta-e a jegyzőt vagy sem, azt még nem tudják.

— Veszedelmes erdőőr. Lőcsei tudósítónk írja: Valami csekélység miatt összeszólkazott Száraz József rekenye-újfalvi erdőőr a feleségével. Szóváltás közben a férj, aki már meglehetősen részeg volt, revolvert rántott és háromszor rálőtt a feleségére. Mind a három lövés talált. A lövések zajára odasietett az erdőőr anyósa. Száraz József pénzt kért tőle s mikor ez kérését megtagadta, őt is megsebesítette egy revolverlövéssel. A falubeliek elfogták a lövöldöző csőzt és a község házára vitték, ahol ismét előrántotta revolverét és a bírora lőtt. Ez a lövése azonban nem talált. A veszedelmes embert elfogta a csendőrség.

— Vízbeült hajókormányos. Orsováról táviratozzák: Ádám János, egy uszályhajó kormányosa, ma a parton sétáló közönség szemeláttára a Dunába esett s meg mielőtt a „Vaskapu”-gömbös mentőcsónakja kimenthette volna, eltűnt a hullámok közt. Négy árvájának nyomban gyűjtést indítottak.

— Zendülő zselérek. Eperjesi levelezőnk írja: A néhány évvel ezelőtt lefolyt küzdelmes és heves képviselőválasztás révén híressé vált Girált sárosmegyei község egy kisebbszerű zendülésnek volt színhelye. Sroba János, egy szocialista-apos tollá fólcaapott töltszéki parasztember ugyanis néhány alkalommal járt, hogy albolondítsa a girálti zsel-

léreket. Elővasta nekik a királynak egy állítólagos levelét, melyben elrendeli, hogy ötvenéves uralkodói jubileuma alkalmából a zsellérházak és földdek ingyen engedjék át a zselléreknek. Mikor tegnapelőtt a hivatalból kiküldött mérnökök megjelentek, hogy zsellérmegváltás céljából a házakat és telkeket kimérjék, a felbujtatott nép ellenszegült és agyonütéssel fenyegette a mérnököket, kik jónak látták a nép dühe elől minél előbb elmene-külni. Az odarendelt csendőrségnek sikerült a maga módja szerint a lázongókat felvilágosítani, amennyiben többeket közülök, az alapostollal együtt, letartóztatott.

— Letartóztatott plébános. Fölküendő letartóztatásról ad hírt lőcsei levelezőnk. E szerint Kicz Ede batizfalvi plébános istállójában egy csecsemő hulláját találták, s mikor a csendőrség utánajárt a dolognak, kinyomozta a gyermek anyját és letartóztatta, de a plébánossal együtt. Az a vád el-
lentük, hogy a csecsemőt megölték.

— Erdemkeresztés munkások. A király az országos ipartestület javaslatára Plenka Alajos zólyomi pipakészítőt és Ritska Mátyas ágyneműkészítőt az ezüst érdemkeresztellett tüntette ki. Az egyesület az ünnepies átadás céljából tegnap délután lovag Falk Zsigmond elnöklése alatt egyetem-
tes ülést tartott. Az ülésen csaknem teljes számban megjelentek az egyesület igazgatósági tagjai, nagyszámu érdeklődő közönség és sok munkás is volt jelen. Gelléri Mór igazgató ismertette a ritka kitüntetések történetét és felolvasta az ezekről szóló iratokat. Jelentette, hogy Plenka Alajos, aggkora miatt nem jöhetett el Zólyomból és ott fogja neki a város polgármestere, a képviselőtestület jelenlétében átadni az ezüst keresztet. Ezután Thék Endre egyesületi alelnök szép, hazafias beszéddel adta át a királyi kitüntetés jelvényét Ritska Mátyasnak. Az ősz munkás könyezve mondott néhány köszönő szót, s a jelenvoitak zajosan éltették.

— A titokzatos láda. A párisi rendőrség a napokban jó fogást csinált: elfogta az „Arisztos” név alatt garázdálkodó csalóbandát. Tíz jó madárt, fárniak és nők vegyest, került egyszerre a rendőrség kezébe. A csalóbanda nevéhez méltóan élt: valóságos főúri kényelemmel berendezett nagy lakást tartottak, az összeharcsolt zsekémányt pedig a „Crédit Lyonnaise”, vagy más nagyobb bank pénzszekrényében halmozták föl. Csalásaikhoz egy saját-ságos szerkezetű, bóröndszerű dupla ládát használtak, melylyel a következő módon jártak el: A társaság egy ügyes tagját kiküldték a vidékre, hogy ott eladó birtokot keressen és aztán a birtok gazdájával érintkezésbe lépjen. Ha kiküldött társuk megtalálta a ki-fosztásra alkalmas médiumot, egy gazdag úr titkárának adta ki magát és a birtokossal megállapodott a vételárra nézve. Ennek megtörténte után az állítólagos titkár azt az ajánlatot tette a birtokosnak, hogy a „gróf”-tól jó összeggel magasabb árat kérjen, mint a hogy megállapodtak s a főlöszlegan majd osztzkodjanak. Mikor a „gróf” megérkezett, így is történt. Az elegáns főúr nem alkudozott soká, és a szerződést csakhamar megkötötték. Ezután a vevő csak úgy mellékesen azt az ajánlatot szokta tenni, hogy addig is, míg a szerződést a közjegyző hitelesíti, mindkét részről kölcsönös biztosításként egy nagyobb összeget tegyenek le. Neki van a bóröndjében egy kis aczélszekrénye, abba tegyék bele a pénzt és a szerződést is. A láda itt marad, a kulcsot pedig a titkár veszi magához.

— Két hét múlva visszajövök, — így szól a gróf, — akkor majd végleg lebonyolítjuk az üzletet.

A birtokos a jó üzlet reményében belemegy a dologba. Az elutazás pillanatában aztán előáll a titkár és azt mondja, hogy mégis csak bajos urának bórönd nélkül utazni, azért hát legjobb lesz, ha a ládácskát kivesszük belőle s a birtokos azt külön elzárja valahová. A bóröndnek azonban két egyforma rekesztéke van s a csalók a már előre odakészített másik aczélszekrénykét adják a hisz-
keny eladónak megörzés végett, amelyben csak értéktelen papírok vannak. A gróf és titkárja aztán sietve elpárolognak a kicsalt összeggel. Az eladó csak akkor tudja meg, hogy becsapták, mikor a két hét már régen elmúlt s a rendőrséggel töreti fel a szekrénykét. Ily módon az „arisztos” rövid idő alatt több mint százezer frankot csalt ki kőnyvenhívó falusi birtokosoktól.

— Csakugyan gazember volt . . . Djakovár mellett levő Podgoracz község kocsmájában mulatozott több ismerősével Schneider Henrik földmives. Schneider a nagybátyjára panaszkodott, sőt azt is mondta, hogy a nagybátyja, Schneider Fülöp, gazember. A kocsmá egyik szögletében, hol az így jellemezett nagybácsi egész észrevétlenül ült, meghallotta öcséje kifakadásait. Alig, hogy Schneider Henrik elhagyta a helyiséget, nagybátyja egy baltával hátulról a sötétben többször a fejére ütött, hogy az élettelenül a földre bukott. Schneider Fülöp eleinte tagadta a gyilkosságot, de miután házkutatást tartottak nála és a véres baltát megtalálták, úgy ő, mint a gyilkosságnál jelen volt és segédkező öcséje, Nagl Gyula bevallotta a bűnös cselekedetet.

(†) Jubileumi érem már kapható: Tiller udvari szállítónál Budapesten, Károly-laktanya.

— Rejtélyes halál. Említettük, hogy Skultety Lajosnak, a Brázay-czég levelezőjének feleségét tegnap este halva találták lakásán. A fiatal asszonynak semmi baja sem volt előzőleg s azért különösnek tűnt fel birtelen halála. Szívbajt és öngyilkosságot emlegettek a lapok, sőt sugdosni kezdtek az emberek és a férjet gyanúsították. A gyanura a tegnapi délután zavaros története adott okot. Skultetyék ugyanis költözködni akartak. A József-utca 16. szám alatt béreltek új szobát s a férj napközben többször hazanézett. Ez adott okot a retentő gyanura. A rendőrség e hírek alapján megindította a vizsgálatot, amelynek folyamán semmi olyan momentum nem merült föl, amely a férjre nézve terhelő lehetne. A nő, mint azt a férjorvos konstatálta, szívgyörcs következtében halt meg. A holttestet mindazonáltal holnap délelőtt fel fogják bontani a törvényszéki orvostani intézetben, ahova beszállították. A boncolást különben maga a férj is óhajlja, hogy világosan kintünjék ártatlansága.

— Valódi Jaeger tanár-féle normál-alsóruhákat (Benger gyártmánya), kötött és szövött gyanjuárukat ajánl Heyek Adolf, Szervita-tér „a vadászudvar”.

Napirend.

Napirend: Szerda, november 30. — Római katolikus: András. — Protestáns: András. — Görög-orosz: (november 18.) N. Plató vt. — Zsidó: Kislev 16. — Nap két: reggel 7 óra 12 perczkor, nyugszik: délután 3 óra 54 perczkor. — Hold két: délután 4 óra 41 perczkor, nyugszik: reggel 3 óra 9 perczkor.

A horvát miniszter fogad délelőtt 8—10 óráig. A Mücsarnok téli kiállításának ünnepélyes megnyitása délután 4 órakor a közoktatási miniszter által.

A mezőgazdasági muzeum a várostigeti Széchenyi-szigeten nyitva délelőtt 10—1 óra, délután 3—5 óra. Akadémiai könyvtár nyitva 3—8 óráig.

Muzeumi könyvtár nyitva 9—1 óráig. Egyetemi könyvtár nyitva 9 órától 12 óráig és 3—8 óra.

Az egyetemi fűvészkert (Üllői-út) nyitva reggel 8-tól este 5-ig.

Nemzeti muzeum: Képtár, nyitva délelőtt 9—1 óra. Többi tárai, köztük a néprajzi osztály is (ezilag-utca 15. sz.) 50 krajczár belépődíj mellett tekinthetők meg.

Országosképtár az Akadémiában nyitva 9 órától délután 1 óráig.

A „Hódoló átszélvonalás”, Eisenhut Ferencz óriási körképe Városliget, Andrassy-út végén, látható reggel 9-től este 1/25 óráig. Belépő díj 50 kr. Gyermekek jegy 30 krajczár.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* A téli műkiállítás, melyen csak magyar műveket mutatnak be a közönségnek, holnap fog megnyitni a képzőművészeti társulat városligeti csarnokában. Nagyszabású művek, olyanok, melyeket az ember csodálattal néz és melyekre sokáig lelkesedéssel emlékezik vissza, e kiállításban nem igen találhatók; de viszont van több olyan kép, melyből a festő tehetsége és képzettsége meggyőzően szól hozzánk. Művészi körökben persze nagyobb emphasissal beszélnek egyes festményekről és feltűnőbb deklamációval igyekeznek „hangulatot csinálni” egyik vagy másik „pajtika” festékkel borított vászna mellett: de ez nem mindig azt jelenti, hogy az illető mű igazán jó. Ez többnyire csak arra való, hogy a profétának kikiáltott jóbarátocskának „odabeszéljük” valamelyik kövérebb díjacskát. A távolállók ilyesminek felülnek; de a beavatottaknak ez a czélzatos lelkesedési módszer nem dobogtatja meg szívüket rendkívüli mértékben. Ki fog az ilyesmin felbuzdulni. Tibet-ben mindig már

„tavaly” tudják, hogy kié lesz az idén a Salon-díj. Azért Tibet mégis szép ország.

A jelen kiállítás különben nem lesz igen nagy hatással a közönségre. Már azért sem, mert kevés benne a sujet-s kép. Tájéképek és arcképek teszik ki a kiállítás zömét. Ezek körül csak úgy hullámzik a sok tanulmány és vázlat, melyekben, már természetüknél fogva is, kevés az elbeszélés.

Van néhány új ember is a kiállítók között. Ilyenek: Kaufmann Izidor, kinek genre-képei nagy feltűnést keltenek; és Zahorai János, kinek rendkívül érdekes festményére a rendező urak, úgy látszik, nem fektettek nagy súlyt; talán azért, mert a festő Munkácson lakik. Mindegy. Akik a művészet-hez értenek, ezt a képet meg fogják nézni.

Ismertebb festőink közül Bihari hét képpel van képviselve; Bruck Lajos kettővel; László Fülöp hét arcképpel, melyek között néhány igen szép; Mednyánszky László föllötte érdekes három tájképpel; Spányi Béla tizennégy tájképpel; Tornay Gyula egy hatá-sos tanulmányfejjel, Tolnay Ákos egy igen szép arcképpel és Zemplényi Tivadar három képpel.

Az érdekesebbek közé tartoznak: Veress Zoltán, ifjabb Szikszay Ferencz, Szenes Fülöp, Skutetzky Döme, Rippl-Rónai József, Poll Hugó, Paczka Ferencz és neje, Olgay Ferencz, (kiválóan szép képpel) Koszkol Jenő, Knopp Imre, Kacziányi Ödön, Innocent Ferencz, Fényes Adolf és Balló Ede műve.

A jó Brodsky Sándor bácsinak is láttuk három csinos tájképet, melyek nem is nagyon drágák és igen tetszetősek.

A tárgymutató az idén több csinnal van kiállítva mint az előző években; tartalma gazdagabb, és a benne foglalt kép-reproduk-cziók is jobbak talán, mint máskor szoktak lenni.

* Operaház. Ma este az „Alarczos bál” került színre. Renét ezuttal Takács énekelte először az ő szép, meleg baritonjával. Perotti a gróf szerepében egyik ismert bravúr-alkítását nyújtja és Vasquez grófné is csillogó hangon szólaltatja meg Amáliát. Pevny Irén kedves pikanteriával fűszerezi igen finoman előadott dalait, és jók Kornai, Hegedűs és Szendrői.

* Mascagni új operája. Alig volt meg Mascagni „Iris”-ének bemutató előadása és a híres zeneszerző már új művön dolgozik. Cyrano de Bergerac-ot, Rostand nagysikerű színművét akarja megzenésíteni és már el is utazott Velenczébe, ahol a darabot mostanában egy francia társulat ját-sza, hogy a Cyrano színpadi hatásáról is meggyő-ződjék. Eddig ugyanis csak könyvből ismeri e mű-
vet Mascagni magát Rostand-t akarja megkérni, hogy a librettot megcsinálja.

* A karácsonyi iparművészeti kiállítás. A magyar iparművészeti társulat az országos iparmű-
szeti muzeumban karácsonyi kiállítást rendez, a melynek ünnepélyes megnyitása alkalmasint de-czember nyolczadikán lesz. A kiállításra eddig is nagyszámu művészi kivitelű tárgy érkezett.

* Ondricek Budapesten. Ondricek Ferencz már holnap megérkezik Budapestre, miután fel akarja használni itteni időzését arra is, hogy a fővárost alaposan megnézze. Hangversenye iránt, amelyet pénteken tart meg a Royal szálló diszter-mében, rendkívül nagy az érdeklődés. Az estély rendezőjénél, Méry Béla zeneműkereskedésében az ilőhelyek készlete tetemesen lefogyott.

* Filharmóniai hangverseny. A filharmoniku-soknak deczember 7-én Erkel Ferencz vezénylet-e alatt és Risler Ede párisi zongoraművész közre-működésével megtartandó harmadik hangversenye-re a műsor a következő: 1. Beethoven-től „Symphonia Nr. 1” (C-dur); 2. Strauss Richardtól „Don Juan” (Lenau után) u j d o n s á g; 3. Schubert-Liszt-től „A vándor képzelete”; előadja Risler Ede; 4. Mendelssohntól zene „A szentivánéji álom”-hoz (Nyitány, Scherzo, Notturmo, Menyegzői induló.)

* Spanyol zarzuela a Népszínházban. A Népszínházban legközelebb egy új irodalmi műfajt mu-tatnak be, amely magyar színpadokon eddig is meretlen volt: ez a spanyol zarzuela, melyből fej-

lódott ki tulajdonképen a mai modern operette. A magyar színpadokon is ismert francia zeneszerzők igen sok inspirációt merítettek a spanyol zarzuelákból s így nem lesz érdektelen, hogy egy eredeti spanyol zarzuela kerül színre a Népszínházban, még pedig a legnépszerűbb spanyol zeneszerzőnek, C h a p i-nak háromfelvonásos zarzuelája: „El rey qui rabia”, magyarul: „Az unatkozó király”, melynek szövegét dr. Szalay Emil fordította spanyolból.

* **Hangverseny.** Kemény Rezső hegedűművész december 1-én önálló hangversenyt ad a Royalban Adler Mihályné zongoraművész nő közreműködésével Kemény játszik Schubertől (a hegedűre és zongorára írt ábrándot op. 159), Bruchtól a harmadik koncertet, Spohrtól, Wieniavskitól és más szerzőktől. Jegyek a „Harmonia”-nál kaphatók.

* **Matinée.** Az egyetemi kör huszonöt éves fennállásának emlékére december 8-án matinéet rendez a Royalban, amelyen többek közt Blaha Sárka, Maróthy Margit, Zilahyné-Singhoffer Vilma, Kozma Andor és Hegedűs Gyula is közreműködnek.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM.

* **Lőrinczy György.** A m a g a m földjén. A Singer és Wolfner-czég teli könyvujdonosságai között ezzel a szerény czímmel vonul meg egy díszes új kötet. Lőrinczy Györgynek tizenöt elbeszélése van benne, hasonló azokhoz a tárczaelbeszélésekhez, amelyek a fővárosi lapok olvasói előtt rég ismertté tették Lőrinczy Györgynek szeretetreméltó írói egyéniségét, e postikus összehangot, melyből nemes életfelfogás, bájos lírai tűz és patriarchális fajszeretet árad. Ama kevés vidéki írók közé tartozik Lőrinczy György, akit a legutóbbi évek alatt a főváros újságírodalma mutatott be az országos közönségnek s a sajtó papirosszárnya méltó alakot öltött át e minden ízében magyar és minden elbeszélésében szubjektív íróban; Lőrinczy György kvalitásai méltán leküzdtek a távolságot, melynél fogva gyakorta azt hisszük, hogy aki „jól beszél”, annak okvetlenül itt kell beszélnie köztünk. Tessék elolvasni ezt a könyvet. Már az első elbeszélésben, az „Útszélről”-ben, előtűnik van tiszta, nemes körvonalaival, meleg vallomásaival az egész író. Következik utána az „Öt hold homok”-nak világos filozófiája, az „Ivuz”-nak szelíd reminiscenciája s a „Templom felé”-ben a pelsüzi három harang emlékeztető szava. Mindenütt az az író beszél, akinek szíve teli van esengő érzezzel és érzéseire visszhangot követel; erősen teszi ezt, mert vele van a közvetlen szemlélet, a poéta stíljé és az olyan kedves alakok, amint „Csericze anyó meg a lánya”, meg a Lantosfalvi levita vagy az „Utolsó áldozás” öreg tiszteltese, az ő harmatos, mályvárózsás világában, az „ő földjén”, a naiv milieuban mégis ravasz egy írórak ez a Lőrinczy György: a kötet legszebb számát, a „Felhők, sugarak”-at legutóljára teszi. Hogy mikor végigolvassuk az egészet, az utolsó lapok megmaradjanak memóriánkban, a romantikus emlékkönyvben, ahová csak igazi költőnek szabad strófákat írni.

* **Természettudományi társulat.** A Természettudományi társulat élettani szakosztálya november huszonkilencedikén, kedden fél hétkor az egyetem élettani intézetében (Eszterházy-utca 5.) ülést tart. Tárgy: Krompecher Ödön: A mirigyszerű felhám-rákról, készítmények vetítésével. — Ugyancsak a társulat chemia-ásványtani szakosztálya is ülést tart kedden este hat órakor a chemia intézetben (Museum-közt 4.) Tárgyak: Wartha Vincze: A fémek előállításáról. Vértess József: Az acetylenről.

* **Régészeti társulat.** Az országos régészeti és embertani társulat ma d. u. 5 órakor tartotta az Akadémia heti ülésében a rendes havi ülést. Dr. Finály Gábor volt az első felolvasó: „Adalékok Dácia topographiájához” czímű értekezésével. Dr. Eber László olasz kútfő nyomán fejtegeti Mátyas király viszonyát Filippino Lippi híres olasz festőhöz. Dr. Szendrei János, a társulat titkára egy aranyozott és vert mivű ezüst cseh-poharat mutatott be a XVII. századból, mely a Nemzeti Múzeum legjobb szerzeményei közé tartozik. Végül ugyancsak a titkár tett jelentést a Rómer Flórián emlékére szobor ügyének állásáról.

FŐVÁROS.

(A költségvetés.) A köztörvényhatósága holnap délutáni rendkívüli közgyűlésen tárgyalja a főváros jövő évi költségvetését. A tanács ma foglalkozott a budgettel és mindössze egy tételt változtatott meg, az erzsébetvárosi szegények segédmezeje tételét; az összeget tizenháromezer forintról huszezerre emelve. Hozzájárult az iskolaadóhoz és a szódavíz-adóhoz is és elfogadta a bicikli, a pezsgő és az ásványvizek megadóztatását is. A kártyaadót egyelőre nem találta valami sürgősnek, mivelhogy ez már a tanács tagjait is sújtathatná.

(A Vig opera.) Bartók Lajos több társával a végezt folyamodott a fővároshoz — amint azt említettük is — hogy egy vig operaszínház megnyitására adjon engedélyt. A közoktatási bizottság ma délután tárgyalta a kérelmet, és javasolja az engedély megadását azáltal a feltétellel állal, hogy az új színházban csak magyar előadásokat tartssanak.

(A nők védelme.) Dr. Havas Rezső bizottsági tag ma délután a közoktatási bizottságban panaszt emelt amiatt, hogy a fiatal nők sok zaklatásnak, sértegetésnek vannak az utcán kitéve. Ha magányosan járnak, megszólítgatják, kíséretük őket a fcsurok s nincs, aki védelmükre siessen. már a diákok is kezdik az új divatot a leányiskolák környékén. Szabó Károly tanácsnok, a bizottság elnöke, megígérte, hogy sürgősen intézkedik a veszedelmes divat hódításainak megállítására.

(A Népszínház üdvözlője.) Porzolt Kálmán, a Népszínház igazgatója, Vidor Pál és Solymossy Elek népszínházi tagok ma délelőtt tiszteltek a Népszínház nevében Márkus József főpolgármester, Halmos János polgármester és Kláh István népszínházi bizottsági tagoknál, gratulálva nekik a legutóbb történt királyi kiüntetésük alkalmából.

Fővárosi könyvtár.

Innen-onnan tíz esztendeje lesz, hogy a pénzügyi bizottság előterjesztésére kimondotta a közgyűlés egy külön városi könyvtár létesítését.

Se a pénzügyi bizottság, se a tanács előterjesztésében, de még a közgyűlés határozatában sincs semmi említés tere arról, hogy tulajdonképen mi is legyen az a városi könyvtár. Sőt mi több, a könyvtár már évek óta meg is van, van már külön helyisége s elköltöttek rá vagy tizenöt-husz ezer forintot s még ma se tudja senki sem, hogy tulajdonképen micsoda czélt lesz hivatva szolgálni.

A könyvtár kezelésével a tanács annak idején dr. Toldy László főlevéltárost bízta meg, aki évek múlva tényleg ki is dolgozott valami szervezeti szabályzat felét, mely azonban még ma is tárgyalás alatt van.

Nem lévén semmi határozott rendelkezés a könyvtár berendezésére és kezelésére, évek óta teljesen ötletszerűen költik el az évi háromezer forintos dotációt.

A főlevéltárnok magánosoktól és antikváriusoktól összevásárolt, vagy összevásárlásra ajánlott mindenféle régibb és újabb salabaktert, összegyűjtött mindenféle könyvet, képes folyóiratot és újságot, de azt, amire legnagyobb szükség volna: közgazdasági munkákat alig szerezték be szárazan.

Meg vannak a könyvtárban Vörösmarty, Petőfi, Berzsenyi, Kazinczy és Jókai összes munkái, vannak történelmi és irodalomtörténeti munkák, megvan még a Vadász- és Versenykép is, amely tipeket ad minden versenynapra, — de közgazdasági, közigazgatási és jogi munka csak elvétve akad egy-egy!

Legfőbb ideje volna tehát, hogy végre valahára részletesen megállapítsák a könyvtár szervezetét.

Nézetünk szerint az egyedüli helyes mód az volna, ha egy tisztán és kizárólag közgazdasági könyvtár létesítenének a bizottsági tagok és tisztviselők használatára.

Egy nagy nyilvános könyvtár létesítésére a főváros egyáltalán nem gondolhat. Hisz eltekintve attól, hogy a fővárosban ma három nagy nyilvános könyvtár van s egy negyedikre, sajnos, egye-

lőre még szükség sincs, a főváros pénzügyi helyzete sem engedi meg egy nagy nyilvános könyvtár létesítésével járó áldozatokat.

Annál a háromezer forintnál — amit most évenként a könyvtárra adnak — többet nem adhat a város; évi háromezer forint dotáció mellett pedig egy nagy nyilvános könyvtárt létesíteni — abszurdum! Ahhoz legalább évi negyven-ötvenezer forint kellene, akkor is évtizedek elteltének, míg egy, a céljának teljesen megfelelő nagy könyvtár berendeztetnék.

Az a háromezer forint csak éppen arra elég, hogy tíz-tizenkét év alatt egy valamire való közigazgatási könyvtárt rendezzenek be. — Persze, ha a város közönsége a hetvenes években nem lett volna olyan nagylelkű (?) s a tudós Frank professzornak nagyértékű közigazgatási könyvtárát nem ajándékozta volna el az egyetemi könyvtárnak, ma ez sem okozna a városatyáknak főfájást. Így azonban neki kell látni legalább az alap megvetésének, hogy azután tizenkét év múlva legyen a bizottsági tag uraknak és tisztviselőknek hol buvárkodni. (Addigra talán ők is rájönnek, hogy a könyvtár mire való.)

Semmi kifogásunk sincs az ellen, ha még egy külön történelmi könyvtárt is létesítenek, amelyben összegyűjtik a főváros történelmére vonatkozó könyveket, csakhogy ezt el kell választani a közigazgatási könyvtártól s kapcsolatba hozni a létesítendő városi muzeummal, ott lévén annak egyedüli helye.

A jelenlegi könyvtárt át kell vizsgálni; ami sem a közigazgatási, sem a történelmi könyvtárba nem való, azt osszák szét az iskolai könyvtárak között, a történelmi könyveket adják át a muzeumnak, a magmaradt közigazgatási munkákból pedig vessék meg a közigazgatási könyvtár alapját.

A legelső teendő pedig az volna, hogy végre valahára állapítsák meg a muzeum s a könyvtár szervezetét, mert évről-évre ezeket kirajgálni — úgyszólván czél nélkül és ok nélkül — az talán még sem egyeztethető össze a józan gazdálkodás elveivel.

VIDÉK.

* (Vereghy Ferenc emléke.) Szolnokon mozgalom indult meg atiránt, hogy a város színterének, a kiváló tudós és író Vereghy Ferencnek emléke megörökíttessék. A házát, melyben Vereghy Ferenc született, egyelőre emléktáblával akarják megjelölni.

* (Nógrád vármegye új főispánja.) A hivatalos lapban ma közölt királyi kézirat szerint Török Zoltán, Nógrád vármegye alispánját, annak a vármegyének főispánjává nevezték ki. Nógrád vármegye közigazgatásának élére Török Zoltánban, az egykori képviselőben és későbbi losonczyi polgármesterben, kit az alispáni állásra Scitovszky János ellenében alig három esztendeje választottak meg, a magyar közigazgatási tisztviselők közül nagyobb nemzedékének egyik legkiválóbb tagja kerül. Nagy szakismeret, munkabíró férfias egyéniség és előkelő politikai tapintat jellemzik Nógrád vármegye új főispánját. Kinevezését bizonyára élénk meglepedéssel veszik tudomásul a nógrádiak.

Balassagyarmatról jelentik, hogy Török Zoltán alispánt főispánná történt kinevezése alkalmából az odaérkezett megyei tisztikar és a városi küldöttség testületileg üdvözölték. Török utódjával az alispáni székben Fajnor Sándor árvaszéki ülnököt emlegetik.

* (Népgyűlés Egerben.) Egerből jelenti tudósítónk: Az itteni ellenzék holnapra nagy népgyűlést hívott össze, amelynek tárgya a parlamenti ellenzék üdvözölni az obstrukció megkezdéséért és buzdítani a harc folytatására.

* (Az obstrukció ellen.) Baja város törvényhatósága november 28-án tartotta rendes közgyűlését. A közgyűlés, melyen Schmausz Endre főispán elnököl, elhatározta, hogy Csongrád vármegye átiratát magáévá teszi és a város maga is fölír az országgyűléshez az obstrukció ellen. A tanács indítványának tárgyalása során Bajai Péter azt indítványozta, hogy Csongrád vármegye átirata fölött a közgyűlés térjen napirendre. Ez indítványa kísé-

retében Bajai a kormány és a többség eljárását akarta szövevényezni, de Schmausz főispán félbeszakította, mert a közgyűlésen politikai beszéd tartását nem engedi meg, Bajai indítványa mellett ültek, a tanács javaslata mellett harminczhaton szavaztak. Ezután dr. Bruck Samu bizottsági tag indítványozta, hogy a város fő-utczáját ezután Erzsébet királyné utjának nevezzék. Ezt az indítványt a közgyűlés egyhangulag elfogadta.

* (Eperjes városi delfinje.) Eperjes szabad királyi város pénzügyi viszonyai nem nagyon rendezettek. Erre vall tudósítónk jelentése, amely szerint a jövő évi költségvetési előirányzat a városnak 148,053 forint 7 és fél krajczárnyi bevételével szemben 185,840 forint 59 krajczárnyi kiadás áll, úgy hogy a hiány 37,781 forint 87 és fél krajczár tesz. A hiány pótlékemelésével akarják eltüntetni. E szerint a jövő évi városi pótdadó 44 százalék lesz.

* (Leköszönt alispán.) J a k a b Gyula, Udvarhelymegye alispánja, akit ezelőtt csak egy évvel választottak meg s aki általános becsülésnek örvendett az egész vármegyében — mint nekünk Székelyudvarhelyről írják — beadta lemondását az alispáni székről. A nyugdíj-választmány tegnap tárgyalta a lemondási kérvényt és el is fogadta.

* (Benke Gyula beszámolója.) Kézdi-Vásárhelyről írják lapunknak: Nagy meglepődést keltett városunk országos képviselőjének, Benke Gyulának a napokban ideérkezett írásbeli beszámolója. Beszámolója kiindul a válságos közdelemből, amelyet az ellenzék ép olyan pillanatban indít meg a kormány és a szabadelvű párt ellen, midőn az ország legvitalisabb politikai és gazdasági érdekeiről van szó. Nagyon szomorú, hogy ilyen időben a kisebbség a személyes gyűlölködésnek adja út magát. Báró Bánffy Dezső olyan eredményeket vívott ki, amelyekkel inkább nemzetének hálijára szolgált reá, mint személyes gyűlölködésre. Azért a szabadelvű párt elszántan áll ellen a gyűlölködő ellenzék akcióinak és méltán részesíti a korona a miniszterelnököt a bizalomnak abban a ritka mérvében, amelylyel ez a minden ízében magyar államférfi dícserekedhetik.

A beszámoló reméli, hogy az ellenzéknel ezúttal is az utolsó pillanatban előtérbe fog lépni a szűk megfontolás, ami aztán majd lehetővé teszi, hogy az országgyűlés, hivatásához képest, a háza örökösnek megfelelő irányban működjen.

Sima Ferencz az alapító.

Egy hivatalos feljelentés közjegyző utján hitelesített másolatát olvassuk ma a szegedi lapokban. A feljelentés eredetije Erdély Sándor igazságügyminiszterhez van intézve. Burg Dénes horvosi gyógyszerész, Csongrád vármegye törvényszéki bizottságának tagja ismerteti benne a csongrádi állapotokat. Azokat a gründa-lásokkal passzolja fel, amelyeket Sima Ferencz országgyűlési képviselő csinált a vármegye területén. Nem a legkiméletesebb szavakkal mondja el az ezelőtt három évvel megalakult „Szentesi első köznyomda-részvénytársaság” történetét, amelynek Sima Ferencz vezérigazgatója volt.

Egy krajczár nélkül alakult, a nyílt levél szerint az egész részvénytársaság. A szegedi törvényszék pedig bejegyezte a részvénytársaságot az idevonatkozó törvényszakas szigorú szemmelirtása nélkül, egyszerűen Sima Ferencz egy „okmány” alapján, amely tizenötezer forint befizetett alapítókéről ad számot.

„Apodiktikus bizonyossággal tudom, kegyelmes uram, és becsületeszavamra kijelentem — írja Burg — hogy az itt másolatban idézett okirat, melynek eredetije a szegedi királyi törvényszék czégjegyzékének vonatkozó ügycsomójában van s melynek alapján a czégjegyzést a törvényszék elrendelte — hamisított okirat. Hamisította Sima Ferencz, kinek aláírása azon közjegyzőleg hitelesítve van. A részvénytársaság nem 15.000 forint, hanem egyetlenegy krajczár sem fizettetett le az öke-zéhez.”

A részvénytársaság 1896. évi mérlegéről is szól a nyílt levél. Minden tételét hamisítottnak mondja.

Majd rátérve az 1895. évben Szentesen „Sima Ferencz-féle gőzmalom, gépműhely és fakereskedés” név alatt megalakult részvénytársaságra,

az alapítása körül ugyanazokat a szabálytalanságokat sorolta fel, amelyek az előbbeni részvénytársaságnál is megtörténtek. A részvényesek egy krajczárt sem fizettek be.

Alig egy év leforgása alatt, 1896. szeptemberben a részvénytársaság második közgyűlését tartotta és Sima Ferencz vezérigazgató előterjesztésére új nevet vettek föl: „A szentesi munkások és termelők tézstakészítő-egyesülete, mint részvénytársaság” nevével. Sima vezérigazgató ekkor leköszönt. A szegedi részvénytársaság vezetésétől időközben Sima Ferencz, Burián Lajos, Pintár Gyula, Pandovics Döme kiléptek írja ismét Burg. Egyszerű földművesek választattak be igazgatóknak, kik írni, olvasni is alig tudnak.

Mérleget a részvénytársaság sem 1896., sem 1897. évre ma is meg nem adott. A királyi törvényszék magánpanasz hiányában tétlenül nézi sok szegény becsületes földművesnek bűnös úton való tönkretételét. A szerencsétlen, a hiszékeny földművesek ugyanis magukra hagyatván a részvénytársaság vezetésében, megvették Sima Ferencz volt vezérigazgató gőzmalomát, személyes vagyoni felelősség mellett, háromszoros áron. Kereskedői könyvet nem is tudnak vezetni. Alhoz nem értenek. Egész működésük szakadatlan beleütközés a kereskedelmi törvény büntető határozataiba. Az erkölcsi és anyagi elzűllést aligha kerüli el egyetlen egy is közülük.

A két vállalat sikere étvágyat csinált Sima Ferencznek. 1897-ben megalakította saját elnöksége alatt a „Szentesi mezőgazdasági és ipari hitelszövetkezetet” 628 üzletrészszel és 257 taggal. Ennél a vállalatnál jelszó lett, hogy nadrágos embert a 257 tag közé be nem vesznek. Ez a vállalat egyenesen azért létesült, hogy a h a m i s o k i r a t o k a l a p j á n létesített másik két társaság örökietelen részvényeire pénzt adjon Sima Ferencznek. Vezérigazgató egyelőre Sima lett. A tizenkét igazgató közt van egy hóborstosforma urhatnám suszter és tizenegy jómódu, hiszékeny földműves.

Egy év leforgása alatt elvégezte az intézet misszióját. Tizenhárom ezer forintot adott részint vállóra, részint értéktelen, alá sem irt, ki sem töltött nyomda-részvényekre Sima Ferencznek és társainak.

Több pénzük nem is volt.

Ekkor Sima a vezérigazgatóságról lemondott. A pénztárnoknak azonban, ki előbb uradalmi mezei csősz volt, érdemelt előzetesen a közgyűlés által jegyzőkönyvileg „megörökítették.” Vezérigazgató lett Burián Lajos, igazgató egy hóborstos suszter, Sima Ferencz váltott az igazgatósági tagok egyideig saját girójuk mellett tovább forgatták.

A „Szentesi mezőgazdasági- és ipari hitelszövetkezet” mai helyzete aztán olyan, hogy az összes részvényesek, akik többnyire szegény emberek, elvesztik betétjüket az utolsó krajczárig.

Ezeket panaszolja fel Burg Dénes nyílt levelében, melyet Erdély Sándor igazságügyminiszterhez intézett, a törvényes eljárás megindítását kérve.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— Súlyosított büntetés. Érdekes ítéletet hozott ma a kuria. Nagyváradon nemrégiben gyanú körülmények között halt meg Miklovoics József egy fogadóban. A rendőrszerviselő amikor megérkezett az eséthez, ott találta a holttest mellett az elhunyt ember feleségét aki kezét fordította és aránkozott. Az asszony előadta a rendőrszerviselőnek, hogy férje hirtelen rosszul lett és még mielőtt segítségére siethettek volna, meghalt. A rendőrség élt a gyanúval és nyomozni kezdett. Kinyomozta, hogy a férj mérgezés áldozata lett, mert a központi vegyelemző-intézet felbontván exhumált holttestét, konstatálta, hogy a meghalt beleiben nagyrobbmennyiségű arzénium van. Megindították a bűnpert és a törvényszék, bár az asszony tagadott, kiderítette, hogy ő mérgezte meg férjét. Nagyon enyhé büntetést mérték rá, hat évi fegyházzal sújtották. A bűnpert a nagyváradi táblához került, amely a büntetést négy évvel megtoldotta, felemelvén a büntetést az évre. A kuria meg öt

évvél toldotta meg a büntetést, és gyilkosságnak minősítvén a büntetést, tizenöt esztendő büntetést szabott ki.

— Fölmentett apagyilkos. A szabadkai törvényszéken ma hirdették ki a királyi kuria ítéletét Simonovics Antal bajai apagyilkos ügyében. A nevezettet ugyanis 1897. február 17-én nővére a korcsmából hazahívta, mert apjuk — ki különben is családjával nagyon rosszul bánt — anyjukat agyon akarja ütni. Épen a kellő pillanatban lépett a szobába. Annyi ideje volt, csak hogy fel-foghatta az anyjának szánt csapást. Aztán kikapta apja kezéből a baltát, és háromszor ráütött vele az öreg fejére, aki pár perc múlva meghalt. A végtárgyaláson a szabadkai királyi törvényszék szándékos emberölésnek minősítette Simonovics tettetét és öt évi fegyházra ítélte; a szegedi királyi tábla azonban, tekintve a vádlott beszámíthatatlan állapotát, — felmentő ítéletet hozott, mit ma a királyi kuria is megerősített.

— A kis asztalosinas. Tizenháromesztendő kis asztalosinas panaszkodott ma délelőtt Kürti járásbírónak, hogy a mestere, Kós László asztalos, úgy fejbe vágta egy köszörűkövel, hogy három hétig kellett a doktorhoz járnia.

— Hat aztán miért bánt így veled a mester? — kérde a bíró — talán rossz fát tettél a tűzre?

— Nem én.

— Hát?

— A majszter ur elküldött enyvért, de pénzt nem adott rája. Elmentem a boltba, de a boltos rá kiáltott, hogy hitelbe többé nem ad enyvot. Tudtam, hogy ha enyv nélkül megyek haza, abból baj lesz, kérttem hát a boltost, hogy még most adjon, utóljára. Addig, addig beszéltem, amíg ki-röpültem a boltból.

— Kidohtak?

— Ké biz' engem. Na, gondoltam, ebből derék dolog lesz. Nem elég, hogy innét kitétek a szűrőmet, most még hátra van a majszter ur! Nagyon féltettem a hátamat, nem mertem hazamenni, csak amikor besötétedett, besurrantam a legények közé és lefeküdtem. Korán reggel bejött a majszter. Engem keresett. Alighogy megláttam, futásnak eredtem. Ő utánam. Hol az enyv, hol az enyv? — kiáltotta folyvást a fülembe. Amikor pedig látta, hogy sebesebbek a lábaim, mint az övéi, a lépcsőházban fölkapott egy köszörűkövet s nekem hajította. Itt találta a fejem bubját. Annyi vér folyt belőle, hogy sok! Így volt.

Kós László asztalosmester ebben a perczen nagyon sajnálta, hogy nem volt nála egy száj.

— Óhó, hiába — mondta bátran a kis asztalosinas, most már nem félek (de azért errébb húzódott) más majszterem van most már; mondhatom, derékabb ember magánál.

A tárgyalást különben több tanu beidézése végett elnapolták.

— Amire négyen paragrafus. A budapesti büntető törvényszék előtt ma zárt ajtókat mögött csuf bűnesetet tárgyaltak. Egy tizenhatsz esztendő cselédeány út a vádlottak padján, mint elrettentő példája a gyermekeik jóvóltaért aggódó szülőknak. Nemes Lidia testileg beteg volt és lelkiileg romlott. P. A. kereskedőnél volt szolgálatban s többnyire gazdájának Sándor nevű hét esztendő kis fia mellett foglalatzkodott. A fiúcska csintalan volt s gyerekes észszel pajzánkodott a leánnyal, aki aztán Sándorkát bűnré csábitotta. A fiú beteg lett s az orvos kötelességszerűen kulatja a gyermeknél szokatlan betegség okozóját. Meg is találta Nemes Lidia személyében, aki hosszas faggatásra bevallootta cselekedetét. Az orvos följelentette a leányt és Nemes Lidia-t le is tartóztatták. A büntető eljárás megindult és az ügy mihamar a törvényszék elé került, de sehol sem találtak oly paragrafust, amely a bűncselekményre illelnek, s ezért a további eljárást egyszerűen megszüntették. A tábla c s á b i t á s n a k minősítette a deliktumot, s e czímen vád alá helyezte a leányt, aki e végzésben meg is nyugodott.

Igy került aztán mégis tárgyalásra a dolog. Kihallgatták a leányt, aki a kis fiura fogta a bűnt. A kis fiut is vállóra fogták.

— Szeretted te a Lidit? — kérdezte Czárán elnök.

— Szerettem, mert jó szíve volt.

A többi kérdésre aztán Sándorka elpityeredett.

A kezelő orvos és a gyermek anyjának kihallgatása után a törvényszék Nemes Lidia-t azon az alapon, hogy büntetőtörvénykönyvünk, amelynek alkotói ilyen aljas cselekményre nem is gondoltak, nem tartalmaz oly paragrafust, mely alá e bűntény vonható, a vád és következményei alól fölmentette

SPORT.

† Turfírek. **Williamson** jelenleg Angliában lovagol, de nem nagy szerencsével. A híres akadály-jockey Angliában marad állandóan. — Gróf **Andrássy** Tivadar nagy telket vett az alagi versenytér mögött. Istállóját, mely most még a lovaregylettől bérelt területen van, ide fogja építtetni. — **Tod Sloan**, híres amerikai jockey, Angliában néhány heti időzés alatt fél millió dollárt szerzett lovaglásával. — **Galamh** II-öt gróf Károlyi László megvette tenyésztési czélokra. — **Nixában** a következő napokon lesznek versenyek: Január 13-án, 16-án, 19-én, 22-án és 25-én.

† Telivérrek pusztulása. A napokban több telivér pusztult el a ménesekben és istállóknak. Az elpusztult lovak ezek: **Haweswater** (Demetrius anyja), **Jólehet**, **Win some aggie** (Win som money anyja), **Almania** (Wagner anyja), **Y. Galante** (Terebes anyja).

† Érdekes vadász-zsákmány. Ritka nagyságu dámvadatot lőttek a napokban Écskán, a hol most **Ferencz Ferdinand** főherceg vadászik. A szép állat fejét praeparálásra felküldték **Katona Mihály** muzeumi praeparator laboratoriumába, hol kitömve hosszabb ideig látható lesz.

† A **Metcalf**-istálló költözöködi. **Metcalf** nyilvános trainer, aki a **Harkányiak** lovait gondozza, **Alagra** költözöködi, hol a magyar lovaregylet kényelmes istállót építtetett számára. Az épületek költségei hatvan ezer forintot tesznek ki. Az épület négy részből áll: a trainer lakásából, a jockeyk és lovaszfiúk épületéből és kétoldalt az istállókból husz ló számára. A négyszögű épület udvarán 280 méter kerületű szalmaágy alkalmazható.

† A csokoládé-kiírás sikere. **Monsieur A Manier**, a csokoládé-kiírás, a lefolyt évben a legtöbb eredményt érte el lovaival. Kisebbségi díjakban körülbelül 700.000 frankot nyert össze. Utána **Monsieur J. de Bremont** következik 683.000 frankkal. **Monsieur Gaston-Dreyfus** a tizenkilencedik helyen áll 119.562 frank nyeramány-összeggel.

† Az angol telivér-árverés. Néhány nap múlva lesz Angliában a szokásos téli telivér-árverés, mely reánk nézve azért érdekes, mert a kilenczes bizottmány, vagy a kormány megbízottja révén minden esztendőben kerül hozzánk egy-egy elsőrangú versenyló. Érdekes, hogy ezuttal néhány magyar ló is árverésre kerül, amely időközben külföldre került: **Bonnie Dundel**, gróf **Festetich** Tassiló egykori kanczája és gróf **Hadik-Harkóczy** Endre **Barberry** nevű kanczája, mely most **Lebandy** Róbert tulajdona.

† A bécsi és kottlingbrunni versenyek. Az osztrák jockey-klub és a kottlingbrunni versenyegylet már megállapították a jövő évi versenyek terminusait. A freudenani versenyek a tavalyiaktól csak annyiban térnek el, hogy a nyári meeting egy nappal kibővült, ellenben a kottlingbrunni versenyek tetemesen megszaporodtak, amennyiben a júliusi és augusztusi kilencnapos meetingen kívül még két háromnapos meetinget létesítettek, melyek közül az egyiket májusban, a másikat szeptemberben tartják meg. A terminusok a következők:

Április.

Bécs: 15., 16., 18., 20., 23., 25., 27., 30.

Május.

Bécs: 1., 3.
Kottlingbrunn: 19., 22., 24.
Bécs: 25., 27., 28., 30.

Június.

Bécs: 1., 3., 4., 6., 8., 10., 11.

Július.

Kottlingbrunn: 23., 25., 27., 29., 30.

Augusztus.

Kottlingbrunn: 1., 3., 5., 6.

Szeptember.

Bécs: 3., 5., 8., 10., 12., 14., 17., 19.
Kottlingbrunn: 20., 22., 23.

Október.

Bécs: 19., 21., 22., 24., 26., 28., 29., 31.

A HIVATALOS LAPBÓL.

Kinevezések. A pénzügyminiszter a butyáni királyi adóhivatalhoz Nagy Károlyt szászrégeni adóhivatali pénztárnokká, Hrabovszky Géza ungvári kataszteri irattart kezelő irodatisztet ideiglenes minőségű pénzügyi fogalmazóvá és földadó nyilvántartási biztossá **Vucskovics** Jakab brodi vámenelőrt a IX. fizetési osztályba sorolt fővámszedővé a zenggi királyi fővámszedőhöz, a fumei fővámszedőhöz **Schiller** Ferencz debreczeni magyar királyi vámenelőrt vámfőtisztzé nevezte ki.

Magyar név. **Gerdesits** Sándor máv. raktárfőlvigyzó zágrábi lakos, valamint Sándor, Géza nevű kiskoru gyermeke **Gerendaira**, **Szutor** János máv. állomás főlvigyzó aradi lakos, valamint kiskoru leánya **Mária**, **Szilágyira**, **Szurgent** Antal máv. raktárnok p-ladányi lakos, valamint kiskoru gyermekei **Mária**, **Gyula**, **Margit**, **Aranka** és **Gizella** **Sárosira**, **Taiber** Lajos máv. hídör algyői lakos, valamint kiskoru gyermekei **Ferencz**, **Mari**, **István**, **József**, **Károly**, **Jenő** és **Lajos** **Tiszaira**, **Trufas** Péter máv. pályáör piskii lakos **Terenyre**, **Ujmann** Sándor máv. vizsgáló lakatos szolnoki lakos, valamint kiskoru fiai **István** és **Sándor** **Ujhelyire**, **Venétianer** Arnold máv. mozdonyvezető tanoncz szolnoki lakos **Yelencezire**, **Weisz** József máv. mozdonyvezető szolnoki lakos, valamint kiskoru leányai **Hermína** és **Mária** **Vágóra**, **Weisz** Géza máv. állomás-főlvigyzó gyakoronok aradi lakos **Vidékire**, **Vinger** Károly máv. pályafőlvigyzó piskii lakos **Verőre** változtatták nevüket belügyminiszteri engedéllyel.

Pályázatok. (Budapesti Közlöny 274. szám.) Irodasegédítési állásra a földmívelésügyi miniszteriumban, a **Kisteleki** **Lévay** **Henrik** alapítvány 500 forint kamala a váci országos siktetéma intézetnél, irnoki állásra a székelyudvarhelyi járásbírósnál, aljegyzői állásra a sümegi járásbírósnál, pénzügyi főlvigyzói állásra, végrehajtói állásra az aradi pénzügyigazgatósnál van pályázat kihirdetve.

ÜZENETEK A KÖZÖNSÉGNEK.

Menassé. *Budapest.* Ön félreértette azt az üzenetet, amely egyébként nem is önnek szolt. Nem azt mondtuk mi, hogy a nem vallásos ember nem lehet művelt, hanem azt, hogy az istentagadó (aki „meggyökösödésből” tagadja egy felsőbb lény létezését) nem lehet egészen tisztá gondolkodásu. Az előbbi állítás neveléségre volna, hiszen a tudomány, a műveltség meg lehetőségen régibb az egy Istenben való hitnél, illetőleg egyáltalán a vallásnál. Vallásról csak a zsidó tanok föllépésétől kezdve lehet szó. Műveltség pedig már azelőtt is volt.

K. L. *Budapest.* A derby-coupan a devonshirei herczegnek mindkét lova futott.

Inkvizitor, Tenesvár. Hogy lehet-e hinni a színházi kritikáknak? Erre a kérdésre bajosan lehet megfelelni. Végre is, mindenik azt írja meg, amit ő érzett az előadás alatt és a szindarab mindenkire más-más benyomást tesz; már ez egészen egyéni dolog. Mindenkinek más-más kritika tetszik, az, amelyik leginkább a szájaize szerint van megírva. Ez azonban még nem ok arra, hogy a többi kritikust megbízhatatlannak lehessen nyilvánítani.

Mars. *Dombóvár.* Ad 1. Közös hadseregbeli katona álléphet a honvédséghez. Ad 2. A hadkiegészítési parancsnokság utánj folyamodni kell a közös hadügyminiszterhez. Ad 3. Szegeden igenis van ilyen kurzus.

1863. *Nagyvárad.* Jerome K. Jeromenak „Három ember egy csónakban” című regénye néhány évvel ezelőtt egy napilapban megjelent.

Th. M. *Poprád.* Az államvasut az államnak magánvállalata s így az államvasut alkalmazottai nem állami hivatalnokok. Magánlevelet nem írhatnak.

L. K. *Budapest.* Önnek van igaza. Mikor Hall jockeyt temették, akkor a starter bocsátotta el a halottasmenetet. Hall-t, gazdája, báró Rothschild dresszében tették a koporsóba.

B. István. *Csik-Mádéfalva.* Haynaut annak idején csak erős nyomás alatt választotta diszpolgárának Pest városa. Ha saját jószántából tette volna, megérdemelné, hogy lebombázzák.

K. J. *Püspök-Ladány.* Az az iroda VI. Lázár-utca 18. szám alatt van.

Sch. J. *Igló.* Mivel a kötelező koronaszámításról szóló törvény is benne van a megobstruált kiegyezési javaslatokban, nem valószínű, hogy január elsején életbe lépjen. Mostanában bizony aligha kerül rá a sor.

J. B. *Budapest.* A Manchester November-handicap-ben Labrador a favorit 7 : 1 oddsal.

E. S. *Jeghallgató.* Pécs. Az említett képviselő címe: képviselőház.

S. L. *Nyitra.* Küldheti egyenesen a főherczegnő címére. A megszólítás helyes. A külső címzés C. főherczegnő ő császári és királyi fenségének. — Az öt krajczár a szegényeké.

N. O. Nyögér. — **G. R. Budapest.** — **M. G. Pa.-Csány.** — **Dr. S. Gy. Ada.** — **Z. B. H.-Oklánd.** — **Sch. J. Perjámos.** — **W. W. T.-Szákos.** — **Schönstein.** — **Dr. K. L. II.-Berény.** — **Ny. L.-né Budapest.** — **R. F. Ipoly-Kiskér.** — **M. M. Kurászsebes.** — **U. S. Lepsény.** — **F. Szombathely.** — **T. J. Munkács.** — **A. J. — M. O. Déva.** — **H. P. Gödöllő.** — **Grafolog.** — **Sch. K. Kaposvár.** — **Özv. K. J.-né.** Sorsjegyeiket nem huzták ki.

NYILT-TÉR.

Látványosságot

képező „**kerékpáros sportcsarnok**” megnyitása december 8. és 4-én **VI. Kézai-utca** 18. (a m. kir. Opera mellé.) Lawn-tennis, kerékpár, kerékpár-korcsolya (skating-ring), aréllövészet és athletikai gyakorlatok. Legnagyobb kényelemmel berendezve, külön fér- és női ruhatar, áltató, buffet és szalonnal. Vendékek szívesen láttnak. Megtekintését kéri

Fodor Károly és fia.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

New-York, november 29.

	nov. 29. cents	nov. 28. cents.
Buza decemberre	73 ¹ / ₈	73 ⁵ / ₈
„ áprilisra	74 ¹ / ₈	74 ⁹ / ₈
„ májusra	71	71 ² / ₈
Tengeri decemberre	39	38 ⁷ / ₈

Chicago, november 29.

	nov. 29. cents	nov. 28. cents
Buza decemberre	65 ⁸ / ₈	66 ¹ / ₈
Tengeri decemberre	33 ¹ / ₈	33 ³ / ₈

Mezőgazdaság.

Állami munkástelep. **Darányi Ignác** földmívelésügyi miniszter **Krassó-Szörény**-megye területén nagyarányu új munkástelepet szándékozik létesíteni. E végből az ottani állami erdőkből a földmívelésre alkalmas mintegy 12.000 katasztrális holdnyi területet kiirtanak és kisebb parcellákra osztanak, amelyeket vállalkozó kisgazdáknak és mezei munkásoknak olcsó áron, bérbe fognak adni. Különösen az alföldről telepítenek ide oly gazdákat, kik mostani lakhelyükön a mai gazdasági és birtokviszonyok következtében nem jutnak azon helyzetbe, hogy földet vásároljanak. Az erdőirtással jövő hónapban megkezdik a munkát. A bérbeadását valamint a részletek megállapítását a földmívelési miniszter magának tartotta fenn.

A Magyar Gazdaszövetség. A Magyar Gazdaszövetség ma tartotta évi közgyűlését gróf **Károlyi** Sándor elnöklése alatt. Gróf **Károlyi** Sándor elnöki megnyitójában visszaillesztést vértve a szövetség mult évi működésére, áttér a közgazdasági és szociális viszonyok alakulásának vázolására, ismertette azokat a teendőket, amelyek a Magyar Gazdaszövetségre hármoznak. Utána **Scitovszky** János szólalt fel, köszönetet mondva a közgyűlés nevében az elnöknek, ki hajlott kora daczára lelkesedéssel szolgálja, és harcrol a gazdák ügyeiért. Javasolja, hogy az elnöki megnyitóban foglalt agrárprogramm megvitátása végett a jövő évben Szegeden nagy gazdaértekezletet tartson a szövetség. Ezután **Bernát** István ügyvezető terjesztette elő a szövetség működéséről szóló jelentését, majd a kisorsolt régi választmányi tagokat választották meg újból választmányi tagokul az elhunytak helyébe **Benke** Bélát, báró **Ghyllanyi Imrét** és **Péchy** Adámot választották meg. **Bujanovics** Gyula ismertette a sárosmegyei fogyasztási szövetkezeti központ működését. Utána **Mesko** Pál a nyitrai megyei hitelszövetkezetek működéséről tett jelentést. **Farkas** Ábrahám azon van, hogy a szegedi kiállításal kapcsolatosan tartassék egy országos agrárkongresszus, melyen az agrárpárt zászlója is kibontassék. Hasonló értelemben nyilatkozott **Mélezer** Gyula és **Scitovszky** János és az elnök elfogadottnak jelentette ki a propozicziókat és egy végrehajtó-bizottság kiküldését hozza javaslatba, melynek tagjaivá az elnökségen és ügyvezetőn kívül, **Scitovszky** János és gróf **Zselénszky** Róbert választatták be.

Ipar- és kereskedelem.

Budapesti Kereskedelmi Testület. Ez az új egyesület, mely a Pesti Polgári Kereskedelmi Testület és a Budapesti Nagykereskedők és Nagyiparosok Társulatának az egyesülést kimondó határozataik alapján létesül, tegnap tartotta alakuló közgyűlését. Báró **Schossberger** Zsigmond üdvözlővén a megjelent tagokat, röviden vázolta

a két társulat egyesülésének indokait, amelyek főleg abban keresendők, hogy a jelenlegi viszonyok között sokkal fontosabb egyrétetű vezetés alatt álló egyetlen nagy testületnek megalkotása. Felolvasták a testület alapszabályait, amelyeket többek hozzászólása után egyhangúlag, módosítás nélkül fogadott el a közgyűlés. Végül megválasztatták: elnökö: Hüttl Tivadár; alelnökök: Iovag Falk Zsigmond, gárdonyi Neumann Frigyes, pénztárnokká: Bánhegyi József; igazgatósági tagokká: Aebly Frigyes, Beimel Jakab, Breitner Zsigmond L., Deutsch Sándor, Geiger B. Zsigmond, Girardi József, Gold Zsigmond, budai Goldberger Berthold, Hirsch József L., Károlyi György, Kertész Tódor, Klein József, Kohner Zsigmond, megyeri Krausz Izidor, dr. Kuncz József, Láncey Leó, Linczer Imre, szobbi idős Luczenbacher Pál, ifjabb Luczenbacher Pál, Marton Alajos, Markó Albert, Mössner édzsef, Neuschloss Marcell, Oppenheim Emil, Simon J. Jacob, Schweiger Márton, Schulz Manó, Spitzer Igoác, Szimon István, Tomory Károly, Tschögl Henrik, baranyavári Ullmann Emil, Uhl Sándor, Waldhauser Adolf, Wadlsteiner Nándor, Wolfner József; felügyelő-bizottsági tagokká: ómoraviczai Heinrich Ferencz, Neruda Nándor, huszti Ruszt József, Ransch Károly és Wiener Gyula. Az egyesülő két társulatnak eddigi jogai és kötelezettségei az alapszabályok szerint az új testületre szállottak át. Eneffogva a Budapesti Kereskedelmi Akadémia, a Ferencz József kereskedelmi kórház, az alsófoku szakiskola, a budapesti kereskedők menháza stb. intézményei és alapítványai a két egyesülő társulatnak ezentul a budapesti kereskedelmi testület felügyelet, illetve kezelése alá kerülnek.

Országos Iparegyesület. Az igazgatóság tegnap Thék Endre elnöklése alatt ülést tartott, amelyen Gelléri Mór igazgató folyó ügyekről tett előterjesztést. Az igazgatóság az előterjesztésekhez hozzájárult. Az igazgatóság a szegedi kereskedelmi kongresszusról szóló jelentést tudomásul vette, és köszönetet mondott az egyesület képviselőinek a kongresszuson az iparvédelem ügyében tett lelkes és hathatós felszólalásaiért. Az igazgatóság a kereskedelemügyi miniszter felhívására több ipari szakkérdésben véleményi mondot és végül köszönetet szavazott. Matflekovic Sándor vengrehajti bizottsági elnöknek, az érdemes, öreg munkások kitüntetésére ügyében való közbenjárásáért.

A borkereskedők és a borhamisítók. A magyar kereskedelmi csarnok küldöttsége tisztelt ma Darányi Ignác földművelésügyi miniszternél, hogy vonatkozóan a miniszternek a képviselőházban folyó hónap 16-án tartott ülésén a borhamisítások tárgyában tett, és a realis kereskedői körökben osztatlan helyesléssel fogadott nyilatkozatáért köszönetet mondjon és egyuttal kijelentse a miniszternek, hogy közreműködését a legkészségebben felajánlja. A küldöttségben az egyesület titkára dr. Schreyer Jakab, továbbá Abelesz Zsigmond szakosztályi elnök, Kameremayer Károly szakosztályi alnök és Jálies Ferencz, Ditzl György, Oppenheim Emil szakosztályi tagok vettek részt. A miniszter kijelentette, hogy a borhamisítások ellen egy a produktív, mint a realis kereskedelem azonos érdekében ezentul is a törvényadta legszigorubb eljárást óhajtja követni, mert úgy van meggyőződve, hogy a külföld hazai termékünk iránt állandóan csak ez uton biztosítható és hogy a fogyasztó közönség csak ez uton nyugtatható meg. Ismétli, — amire már a képviselőházban is utalt — hogy a borkereskedelmet, mint olyat, annál kevésbbé akarja érinteni, mert tudomása van arról, hogy van egy realis borkereskedelmünk, mely egy a külföldnek, mint a fogyasztó közönségnek hamisítatlan árut nyújt és mert meggyőződése szerint a productionnak a realis kereskedelemre szüksége van. Örömmel fogadja egyuttal a küldöttség azon kijelentését, hogy a magyar kereskedelmi csarnok és annak borkereskedői szakosztálya közreműködésére számíthat.

Kőbányai sertéspiacz, nov. 29. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronkint 400 kilogramm felüli sulyban) 47-5—48-0 kr.-ig. Közép (páronkint 300—400 kilogramm sulyban) 46—47 krajczárig. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogramm felüli sulyban) 48-5—49-5 krig. Közép (páronkint 251—320 kgrig terjedő sulyban) 49—50-0 kr. Könnyű (páronkint 250 kgrig terjedő sulyban; 50—50-5 kr. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kgr. felüli sulyban) 48—48-5 krajczárig, közép (páronkint 240—260

kilogramm sulyban) 47-5—48 krajczárig. Könnyű páronkint 240 kilogramm terjedő sulyban) 46-5—47 krajczárig. Sertéslétszám: 1898. nov. 27. napján volt készlet 36994 darab, nov. 28-án felhajtaltott 1172 db, november 28-án elszállított 233 darab, november 29-ére maradt készletben 37993 darab. A bizott sertés üzletirányzata igen csendes.

Budapesti konzum-sertésvásár, nov. 29. A ferenczvárosi petroleumraktárnál levő székesfővárosi konzum-sertésvásárra 1898. nov. 28-án érkezett 652 drb. Készlet 895 darab, összes felhajtás 1557 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 770 drb. elszállítatlan maradt 787 drb. Napi árak: 120—180 kilós 43-5—46 kr, 220—280 kilós 44-5—47 krajczár, 320—380 kilós 44—47 kr., öreg nehéz 44—46 krajczár, malacz 40 krajczár. A vásár hangulata lanyha volt.

Bécsi sertésvásár, november 29. A mai sertésvásáron bejelentettek 8738 darabot, ebből a vásár elején felhajtottak: 3821 darab fiatal sertést, 4611 darab magyar hizott sertést, összesen: 8435 drbot. Az irányzat élénk. Jegyzések: kilogrammonkint élő sulyban (a fogyasztási adót nem számítva) elsőrendű sertés 48—44 krajczáron, kivételesen 44-5 krajczáron, középminőségű sertés 41—42 krajczáron, könnyű sertés 37—40 krajczáron, fiatal sertés 33—43 krajczáron.

Pénzügy.

A központi hitelszövetkezet. A pénzügyminiszter az 1898. évi XXIII. törvényczikk alapján létesítendő Országos Központi Hitelszövetkezethez, az idézett törvény 68. szakaszában körülírt teendőök ellátására, illetőleg az ugyanott megszabott hatáskör gyakorlására, kormánybiztossá dr. Popovics Sándor pénzügyminiszteri tanácsost nevezte ki. A törvény vonatkozó passzusa így hangzik: „A központi hitelszövetkezet ügykezelése, a magyar királyi kormány felügyelete és ellenőrzése alatt áll. Ebből kifolyólag a pénzügyminiszter a központi szövetkezet mellé kormánybiztost nevez ki, aki a közgyűléseken és igazgatósági üléseken részt vesz a törvénybe vagy alapszabályokba ütköző határozatok ellen óvat emelhet. Ezen óvás által az illető határozat végrehajtása a pénzügyminiszter határozatáig felfüggesztetik.”

Közlekedés.

A gellérthegy vasut. A kereskedelemügyi miniszter kiadta a budapesti szent-gellérthegy vasút építésére és üzletére vonatkozó engedélyokiratot. Egyben felhívta a vasut engedélyeseit, hogy az építési részletterveket, de különösen a pályárestre vonatkozó részletrajzokat haladéktalanul dolgoztassák ki és a székes főváros tanácsa útján terjesszék fel. Utasítást kaptak az engedélyesek arra is, hogy a vállalat létrehozására szükséges tőke beszerzését három hózap alatt igazplják. Az engedélyezési tárgyalások során létrejött megállapodás szerint a pályát nem villamos fogaskerekű vontatásra, amint eleinte tervezték, hanem víztulsúly által hajtott hegyi pályakép fogják megépíteni.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.

Budapest, november 29.

A disparitás.

Különösnek mondható jelenségnek vagyunk mostanában szemtanúi a gabonatózsdén: a készáru nap-nap után olcsóbbodik, a papirbuza ellenben sziklaszilárdán fentartja árát. Az effectív áru tegnap is, ma is lanyha irányzatban forgott, az árak újabb öt krajczárral olcsóbbodtak, míg a márcziusi és áprilisi határidők kurzusai egyenlegként hét krajczárt nyertek, este 9 forint 77 krajczárral, illetve 9 forint 57 krajczárral zárulva.

Mondjuk, ez némileg feltűnő jelenség, de érthető és nincs híján a logikának.

Hisz már számitalanszor rámutattunk arra a visszás állapotra, amely abban mutatkozott, hogy a prompt és a későbbi szállításu buza árai között jelentékeny deport állt fenn, vagyis, hogy utóbbi, és pedig még rövid idő előtt, háromnegyed forinttal olcsóbb volt a kész buzánál. E disparitás nyilván szünőfélben van és ma már nem tesz többet egy negyed forintnál, lévén a 76 kilogrammos búzának értéke, főleg ha a szoványgyártók hozsorka-konyhájában hideg uton előállított usance-árut vesszük tekintetbe, aligha több tíz forintnál (készpénzben).

Valószínű, hogy ez árkülönbség egészen elenyészik, sőt az sem lehetetlen, hogy idővel a márcziusi buza felülkerelkedik az effectív árun. Végre is ez volna a dolgok természetes állapota és szá-

mos éven át nem is volt más az árkonstelláció. Csakis akkor indulhatna meg aztán az arbitrage-üzlet, amely hivatva van arra, hogy megóvja a piaczt nagyobb megrázkódtatásoktól.

A hajlam ahhoz, hogy a konjunktura ily irányban alakuljon, tagadhatatlanul megvan. Mert egyelőre számítanunk kell az abnormálisan hosszú ószszel, a malmok ezidőszerinti rossz üzletmenetével, a lanyha külföldi piacokkal és — last not least — azzal, hogy mostanában kizárólag saját lisztgyárainkra vagyunk utalva, mert jelenleg még Ausztria részéről sem mutatkozik kereslet.

A készáru árainak lemorzsolása tehát — ismételjük: mostanában — nem volna jogosulatlan. És egészen higgadtan ítélve, a jelenlegi affectív árak még mindig igen tekintélyesek. Persze a 15 forintos buzaár épen 50 százalékkal magasabb a 10 forintosnál, de hát tényleg kívánatos-e, hogy ez árak visszatérjenek? Azt hisszük, hogy nem. Ha már más okból nem óhajtandó az „inségárak” felszínre kerülése, hát csak azért nem, nehogy a kenyér-czipó megint csak a „művelt családok” asztalán találjon helyet, nehogy ismét felüsse fejét a — pellagra!

Figyelmeztettük is komolyan a gazdákat már hetek előtt arra, hogy az a produczens, akinek tíz forintot akarják megvenni a búzáját ott a magtárában, az magára vessen, ha csökkönysége által esoleg kárt szenved; mert az a termelő, aki ezen áránál sem tud boldogulni, hanem magasabb jegyzésekre kénytelen spekulálni az jobban, teszi, ha mindjárt beáll tőzsérnek, mert az a gazdálkodással egy sem fog zöld ágra vergődni.

Ezt akartuk a készbuzára nézve megjegyezni. Ami pedig a határidőkurzust illeti, amelyhez végre is a gazdáknak semmi közük (bár ne is volna!) annak leszorítása, amint a mindennapi üzlet lefolyásából látjuk, a „legjobb ákarat” mellett is leküzdhetetlen nehézségekbe ütközik, egyszerűen azért, mert ma még sem vállalkozik senki sem arra, hogy — eltekintve az ártól — márcziusban egyáltalában búzát szállítson.

Ismételjük tehát, a disparitás teljes kiküszöbölése csak amellet bizonyítana, hogy az érdekeltek helyesen ítélik meg a helyzetet.

Ma elkelt vagy 10000 métermázsa magyar buza néhány krajczárral olcsóbb áron. A hivatalos jegyzés berekesztése után még 4000 métermázsa román búzát (78-5 k) vásároltak 8 forint 40 krajczáron, azonkívül a budapesti malom vett egy rákomány 72 kilogrammos honi búzát 9 forint 95 krajczáron három óra. Kivált ez utóbbi eladás élesztette a hausse irányt a határidőpiacon, amelyhez egyébként Bécs nagyobb szabásu vásárlásaival, valamint a Liverpoolból jelzett fagy is hozzájárult. Az angol piacok egyébként egynyolezad penny áremelkedést jelentettek. Párisból a novemberi buza fél frankos árjavulásáról értesítettek, de a hausse itt hatás nélkül maradt, mert nyilván a teljesítési hónap utolsó napjain eszközölt jelentékenyebb fedezésekre vezethető vissza.

Amerikában egynegyed czenittel javultak az árak. A látható búzakészlet 1,977,000 bushellel gyarapodott, a tengeri állomány 976,000 bushellel apadt.

A visihle supply egyébként kitett

e z e r b u s h e l l e n				
	e héten	mult héten	1897	1898
buzából	23369	21382	33656	58914
tengériből	22263	23239	42368	18228

Az atlanti kikötőkbel a mult héten exportáltak

	Angliába	Franciaországba	Belgiumba	Németországba	Atóbbi kontinensre
e z e r b u s h e l l e n					
buza	2240	140	620	120	90
tengeri	2220	—	600	800	70

z s á k b a n

liszt 380 — — — 100
Megjegyezzük még, hogy ma az a hír terjedt el a gabonacsarnokban, hogy a tőzsde helyiségei december 2-án zárva lesznek, ami különösen a börze fiatalabb elemeinél

megütöztetést kellett. A legilletékesebb helyről értesültünk azonban, hogy e hír „légből kapott koholmány”, azonfelül „minden alapot nélkülöz.”

Előfordult készáru-eladások.

Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 81 k. 10.75 frton, 200 mm. 80 k. 10.75 frton, 200 mm. 79 k. 10.75 frton, 200 mm. 79 k. 10.75 frton, 100 mm. 79 k. 10.55 frton, 100 mm. 79 k. 10.50 frton, 100 mm. 78 k. 10.55 frton, 100 mm. 78 k. 10.40 forinton, 100 mm. 77 k. 10.40 frton, 100 mm. 77 k. 10.50 frton, 500 mm. 76 k. 10.42-5 frton, 200 mm. 76 k. 10.42-5 frton, 350 mm. 75 k. 10.42-5 frton, mind három hónapra.

Felsőmagyarországi: 100 mm. 79 k. 10.60 frton, 100 mm. 78 k. 10.20 frton, 100 mm. 77 k. 10.20 frton, mind három hónapra.

Fehérmegyei: 650 mm. 75 k. 10.30 frton, három hónapra.

Pestvidéki: 100 mm. 80 k. 10.60 frton, 100 mm. 80 k. 10.67-5 frton, 500 mm. 79 k. 10.67-5 frton, 200 mm. 78 k. 10.55 frton, sárga, 100 mm. 78 k. 10.45 frton, sárga, 100 mm. 77 k. 10.30 frton, 100 mm. 77 k. 10.25 frton, sárga, 100 mm. 74 k. 9.90 frton, sárga, mind három hónapra.

Román: 4000 mm. 78-5 k. 8.40 frton transito.

Zab. 200 mm. 6. frton, 500 mm. 5.90 frton, készpénzben.

Rozs. 100 mm. pestvidéki Budapest 8.40 frton, 200 mm. pestvidéki Budapest 8.45 frton, készpénzben.

Tengeri. 100 mm. Verseczen 3.65 frton, 100 mm. Kisujszálláson 4.05 frton készpénzben.

Arpa. 100 mm. takarmány Budapest 6.40 forinton készpénzben.

Hivatalos készárujegyzések.

Table with columns for commodity type (Buza, rozs, árpa, zab, tengeri, repce), quantity, and price per unit. Includes sub-columns for different grades and regions.

Hivatalos határidőjegyzések.

Table showing forward contract prices for various commodities like buza, rozs, tengeri, zab, repce across different months (október, november, március, május, augusztus).

Előfordult határidőkötések.

Délelőtt. Buza március 9.69-70-67-76-9.74 forinton, április 9.54 forinton. Rozs március 8.54-8.55 forinton. Tengeri május 4.80-78-84-4.83 forinton. Zab március 5.98-97-5.98 forinton.

Délután. Buza március 9.76-78-9.77 forinton, április 9.56-58-9.57 forinton. Rozs március 8.56-58-8.57 frton. Tengeri május 4.82-4.84 forinton. Zab március 5.98-5.99 forinton. Repce augusztus 12.30-12.40 forinton.

Raktárállomány:

Közraktár: Buza 85900 mm. Rozs 5500 mm. Arpa 55400 mm. Zab 27000 mm. Tengeri 8900 mm. Liszt 9400 mm.

Raktárház: Buza 53173 mm. Rozs 2975 mm. Zab 2333 mm. Tengeri 202 mm. Liszt 1142 mm. Silos: Buza 26200 mm.

Gabonaforgalom:

1898. november 28.

Table showing grain trade statistics with columns for 'érkezelt méter mázsa' and 'elszállított méter mázsa' for various grain types.

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, november 29.

A mai tőzsdén már csendesebb irányzat uralkodott. A magasabb árfolyamok a spekulációt, amely a helyzetben nem bízik, realizációkra késztette, aminek következtében az árfolyamok csökkentek. A helyi piac is csendes volt.

Az előtőzsdén: Magyar hitelrészvény 389.75-390.75, Jelzálogbank 246.50-248.50, Osztrák hitelrészvény 359.50-360.35, Osztrák-magyar államvasut 358.-358.50, Közuti vaspálya 373.25-373.75, Villamos vasut 278, Rimamurányi 278.50-279.80, Magyar általános kőszénbánya 87.- forinton.

A déli tőzsdén előfordult kötések: Közuti vasut 372.50-373.50, Villamos vasut 227-227.50, Magyar hitelrészvény 389.-390, Magyar ipar-és kereskedelmi bank 101, Magyar jelzálogbank 247.50-248, Magyar leszámítolóbank 259.50-260, Rimamurányi 277.80-279, Osztrák hitelrészvény 359-360.10, Déli vasut 69.75, Osztrák-magyar államvasut 356.90-357.70, Lujzamalom 178-183, Weitzer 254-260, Czukoripar 123.50-124 forinton.

Díjbiztosítások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 2.-2.50 forint, 8 napra 5.-6 frt, december utóijára 8.-9.- forint.

Délután 1 óra 30 perczkor zárulnak:

Table of closing prices for various commodities and financial instruments at 1:30 PM.

Délután 4 órakor zárulnak:

Table of closing prices for various commodities and financial instruments at 4:00 PM.

TERMÉNY- ÉS ÁRUTŐZSDEK.

Budapest, november 29. Zsiradékcsökkenő árak mellett lanya irányzatú. Szilva és szilvaiz ára nem változott.

Hivatalos jegyzések.

Large table listing various commodities and their prices, including oil, sugar, and other goods.

Budapesti vásárocsarnok.

Budapest, november 29. A vásári forgalom: Használ forgalom élénk, árak csökkentek. Baromfi-nál lanya, árak szilárdak. Halban lanya, árak csökkentek. Tej és tejtermékek-nél lanya, árak változatlanok. Tojásnál lanya, árak szilárdak. Zöldségnél lanya. Gyümölcsnél lanya, árak változatlanok. Fűszereknél csendes. Időjárásborult, enyhe. A központi vásárocsarnokban nagyban eladott élelmi cikkek hivatalos árjegyzése a következő: Hus. Marhabus hátulja I. 52-54 frt, II. 48-52 frt. Birkabus hátulja I. 38-40 frt, II. 34-38 frt. Borjúbus hátulja I. 55-60 frt, II. 50-55 frt. Sertésbus iszorendü 48-50 frt, vüstölt 36-46 frt (Mindén 100 kil nkint). Kolbász füstölt 50-80 kr (különkint). Sertészsir hordóval 57.0-57.5 frt (100 kilonkint). - Baromfi (élő). Tyuk 1 pár 1.00-1.30 frt, Csirke 1 pár 0.60-1.20 frt. Lud hizott különkint 46-50 kr. - Különlélek. Tojás 1 láda (1440 drb) 39.0-41.0 frt. Sárgarépa 100 kötés 1.60-4.-frt. Petrezselyem 100 kötés 1.10-1.0 frt. Lencse m. 100 kilo 7.-9. frt. Bab nagy 100 kilo 7.-9 frt. Paprika I. 100 kilo 30-60 frt, II. 20-30 frt. Vaj I. rendü különkint 0.85-0.90 frt. Tea-vaj különkint 0.95-1.10 frt. Burgonya, rözsa, 100 kilo 1.60-1.80 frt. Halak. Harca (élő) 0.80-1.00 frt 1 kilo. Csuka (élő) 0.80-1.00 frt 1 kilo. Ponty dunai 0.50-0.60 frt.

Szesz.

Budapest, november 29. Finomított szesz nagyban 54.-54.1/2. Finomított szesz kicsinyben 54.25-54.50, Élesztő szesz nagyban 54.50-54.75, Élesztőszesz kicsinyben 55.-55.1/2, Nyerszesz adózva nagyban 53.-53.1/2, Nyerszesz adózva kicsinyben 53.25-53.50, Nyerszesz adózatlan (exknt.) 14.-14.25, Denaturált szesz nagyban 21.-21.25, Denaturált szesz kicsinyben 21.50-21.75, Az árak 10.000 literfokonkint hordó nélkül, ab vasut Budapest, készpénzfizetés mellett értendők.

Bécs, november 29. Kontingens nyerszesz azonnali szállításra 17.70 forintig kelt el. Zárlatjegyzés azonnali szállításra 17.60-17.70 forint.

Prága, november 29. Adózott tripló-szesz 53.25-53.50 frt, adózatlan szesz 17.-17.25 frton azonnali szállításra kelt el.

Trleszt, november 29. Kiviteli szesz tartályokban szállítva román és magyar áru 12 frt, cseh áru 11.-11.25 forint 90/o hektoliterenkint nagyban.

KÜLFÖLDI GABONATŐZSDEK.

Bécs, november 29. Az irányzat változatlan. Buza tavaszra 9.61-9.62-9.64 forint, rozs tavaszra 8.59 forint, tengeri május-juniusra 5.10-5.16 frtig köttetett. Az üzlet folyamában gyengülés állott be és buza tavaszra 9.61 forintig, tengeri május-juniusra 5.13 forintig csökkent.

Hivatalosan jegyeztetett:

Buza tavaszra 9.61-9.62-9.64, rozs tavaszra 8.59-8.62, tengeri május-juniusra 5.10-5.16, zab tavaszra 6.23 forinton.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDEK.

Bécs, november 29. A mai tőzsdén főleg bankrészvényekre irányult a figyelem. Különösen Ländlerbank-részvények voltak keresettek arra a hirre, hogy ezen intézet fogja Ausztriában kezelni az osztálysorsjátékot.

Az előtőzsdén: Osztrák hitelrészvény 359.37-360.37, Anglo-bank 155.50, Union-bank 293.-, Osztrák-magyar államv. 357.50-358.50, Déli vasut 69.25-68, Tramway 104-105, Török dohány 131.-132.75, Alpési bánya 182.50-183.25, Prágai vaspar 939-948, Fegyvergyár 205.-207.50, Májusi járadék 101.15, Osztrák koronajáradék 101.35, Török sorsjegy 58.90-59.-, Német márka 58.97 forinton.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 359.50, Anglo-bank 155.50, Bankverein 267.50, Union-bank 294.50, Ländlerbank 227.50, Osztrák-magyar államvasut 357.25, Déli vasut 68.75, Elbevolgyli vasut 258.50, Észak-nyugoti vasut 242.50, Török dohányrészvény 130.25, Alpési bánya 182.50, Májusi járadék 101.15, Török sorsjegy 58.75, Német márka 58.97, Fegyvergyár 203 forinton.

Délután 2 óra 30 perczkor jegyezték: 4-2/o-os papírjáradék 101.15, 4-2/o-os ezüstjáradék 101.05, 4/o-os osztrák aranyjáradék 119.95, Osztr. koronajáradék 101.45, 1860/sorsjegy 140.-, 1864/sorsjegy 197.-, Osztrák hitelsorsjegy 203.-, Osztrák hitelintézeti részvény 359.-, Angol-osztrák bank 153.75, Union-bankrészvény 294.25, Bécsi Bankverein 265.50, Osztrák Ländlerbank 232.50, Osztrák-magyar bank 909.-, Osztrák-magyar államvasut 357.13, Déli vasut részvény 69.-, Elbe-

völgyi vasut 259.—, Dunagőzhajózási részvény 436.—, Alpesi bányarészvény 183.25, Dohányrészvény 12.50, 20 frankos 9.65, Császári kir. vert arany 5.71, Londoni váltóár 120.50, Német bankváltó 68.95, Tramway 558.—, Az irányzat szilárd.

Bécs, november 29. A déli tőzsde zárata után jegyeznék: Osztrák hitelrészvény 358.—, Anglo-bank 156.50, Bankver. 367.—, Union-bank 294.75, Länderbank 332.50, Osztr.-magyar államvasut 357.12, Déli vasut 69.—, Elbevölgyi vasut 259.—, Északnyugoti vasut 243.—, Török dohányrészvény 128.—, Alpesi bánya 183.—, Májusi járadék 101.20, Török sorajegy 53.50, Német márka 59.— forint.

Frankfurt, november 29. (Zárlat) 4 1/2%-os ezüst-járadék 85.40, 4%-os osztrák aranyjáradék 101.75, 4%-os magyar aranyjáradék 101.50, magyar koronajáradék 97.95, osztrák hitelintézeti részvény 303.12, osztrák-magyar bank 771.—, osztrák-magyar államvasut 301.37, déli vasut 62.—, bécsi váltóár 160.32, londoni váltóár 204.—, Párisi váltóár 807.75, bécsi Bankverein 226.50, Union-bank részvény —, villamos részvény 132.50, 3%-os magyar arany-kölcsön 87.55, Alpesi bányarészvény 155.—, 4 1/2%-os papírjáradék 85.65. Az irányzat szilárd.

IDŐJÁRÁS.

A m. kir. országos meteorológiai intézet távirati jelentése 1898. november 29-án reggel 7 órakor

Table with columns for locations (Állomások) and weather data (Légnyomás, Hőmérséklet, Csapadék, etc.) for various cities like Arad, Debrecen, Budapest, etc.

Ar egyik depresszió felemelt Közép-Európa északi részére, a mi az Északi-tenger téjára, míg a magas légréteg délkeletre megerősödött.

As európai időjárásban megmaradt az enyhe jelleg, de a csapadék kisebb területre szorított, amennyiben Németországban, Ausztriában, Itáliában az eső megszűnt és a Balkán-félszigeten megmaradt a száraz idő.

Hazánk déli felében enyhe volt, mely helyenként átment a keleti melegekre. Északnyugaton és a Dunánál az idő száraz lett. A hőmérséklet állandóan magas.

Továbbra is enyhe idő várható, semmi vagy csak kevés esővel.

VIZALLÁS.

— November 29-án. —

Table for water level measurements (Vízállás) with columns for location (Hely), water level (Vízállás), and other data for various rivers and locations.

Jelölés: + = Jogerősítés, - = csökkenés, - - = átlag, - - - = átlag, - - - - = átlag.

Megjegyzések: Az ország keleti részében volt helyenként csapadék; maximum Pécsen 19 mm.

A Duna csaknem mindenütt árad. A Tisza felől csaknem árad. Szőlőktől torkoltság apad. A Dráva és Sáva még áradó jellegűek, bár felől csaknem apadnak.

SZERELEM NÉLKÜL.

Francia regény. (13)

Írta: PIERRE DAX.

Jó pajtást vélt fellalálni a feleségében s nagyon meg volt elégedve az eredménnyel. Efelett tünődve, vigan fűtörészett s kényelmesen elballagott a klubba. Mert ő nagyon tevékeny és szorgalmas tagja volt egy klubnak. A klub ugyan rendkívül untatta valamikor, most azonban ez volt legfőbb élvezete, melynek napról-napra nagyobb szenvedéllyel hódolt. Egy lépéssel benn volt már Páris nagyúri pezsgő életében. Minthogy a politikát gyűlölte, barátai a sportra terelték figyelmét, élénk színekkel vázolta előtte mindazokat az előnyöket, miket ő, a milliomos biztosíthat magának a sportvilágban.

Lamoureyre engedett a kísértésnek, nagy tekintély lett s elsőrangú istállót tartva, telivér sportferfiává nőtte ki magát... Lucienne irtóztott férje sportpasszióitól. Gyakran történt meg, hogy a szegény asszony, egymagában töltve estéjét, keserű gondolatokba merült és könyes szemekkel tünődött azon, hogy vajjon mi lehet oka annak, hogy a sors őt ily áldozatnak szemelte ki? Magába fojtotta néma fájdalmát, hiszen nem volt, aki vigasztalja. Ebben a fényes otthonban nem volt neki otthona. Idegennek érezte magát benne, akinék egy parányi könyecseppet is aggódva kell elrejtteni, nehogy valami fizetett szolgálójakapja e gyengeségen! A legkisebb zajtól felriadt, a zongorához sietett, két-háromszor végigfutott a billentyűkön, aztán ismét visszaesett fájdalmas állapotába és gondolkodott.

Szegény meggyötört lelkét gyűlölet fogta el. „Szófogadó gyermek voltam, mondta magában, tisztességes asszony vagyok és nem ösmerem még a szerelem örömeit.” Beteg szive és lázas képzelete a magány óráiban egy zürzavaros világba ragadta el, s gyötördéssel kutatta okát a sors rendelkezéseinek... S elérkezett oda, hogy szétneézzen maga körül s összehasonlításokat tegyen... E veszélyes párhuzamokban Lamoureyre nem tűnt fel előtte másként, mint az önzés és léhaság ridég panczéjába burkoltan, míg a többiek — de nem mert névre gondolni, nem mert nevet kimondani. Azonban, ha erényessége száműzött is ajkairól egy nevet, nem tudta elnémítani szive dobogását, nem tudta elfojtani arcza pirulását, amikor férje egyik benső barátja látogatását fogadta.

Nem vette-e elő esténként az albumot, hogy egy férfiarcz nézésébe mérüljön el? S aztán, ha elmélázott szép és ábrándos vonásain, nem csapta-e be gyorsan az albumot, mintha a kép égetné ujjait?...

Lucienne magános órái mind gyakoribbak lettek s ezzel együtt az álmodozások is. Valami telepáthikus hité támádt, úgy, hogy sokszor ismert léptek nesztét vélte hallani, amitől hevesen dobogott a szive. Aztán gondolatainak tömkelegében követte látományát át a Szajján, el a Palais-Royal mellett s megérkezett a rue Vivienne egyik másodemeleti garconlakásába. És itt, mintha összetűztek volna egymással: képzeletének hőse és a Végtet. És mind a ketten kérdőre vonták a sorsot.

Emésztette a láz s mohón hajított le egy pohár vizet, mintha el akarta volna oltani a bensejében felcsapó lángot. Agyát oly szuggesztió erő ejtette hatalmába, hogy elsápadt bele s a karosszék támlájába fogódzott, összeszedve minden erejét annak a férfunak üdvözlésére, kinek közönyösnek kellett volna lennie rá nézve.

Azonban az inas nem jelentett be senkit sem.

Az ő régi enje fellázadt az ellen, hogy gondolatait más férfi is foglaloztathatja, mint a férje. De nem merté megvizsgálni, megkérdezni a szívet.

Szerette-e Steibel Albertet? A háziarátot? Nem tette fel magának e kérdést, de halvány sejtelve is halálos gyötrelmet okozott neki.

Steibel hetenkint többször látogatott el a boulevard St-Germain-i palotába.

„Jó alak!” szokta mondani Lamoureyre. „Én vagyok a megmentője ennek a hajótörötnek, kell is neki szentelt gyertyácskákat áldozni!...”

Steibel Albert közepes nagyságu, inkább magas, mint alacsony termetű férfi volt. A haja gesztenyeszínű, kék szemei mélynézésűek, első pillanatra elárulva, hogy ezek a szemek a lelkek mélyére hatnak s nem elégednek meg a külsőségek szemléletével. Nemésen hajlott orra szépen illett az arcz kellemes összhangjához, melynek a mosolygó ajkak körüli bánatos vonás gyermeketeg kifejezést adott. Homloka magasan ivelt, mintegy elárulva, hogy e főben magasröptű gondolatok rejtőznek. Szakállt nem viselt, csak erős szőke bajuszt.

Steibel egyike azon férfiaknak, kik pusztá megjelenésükkel magukra vonják a figyelmet. Kellemes hangú, jó társalgó volt, harmonikus gesztusokkal és mindazokkal a tulajdonságokkal, mik a női sziveket kísértésbe viszik. Megvolt benne mindaz, ami a nők szemében érdekessé teszi a férfit: a melancholikus alluróok, a néha titokszerű hallgatagság. Valami lelki fájdalmat sejtettek benne a nők, s vajjon melyik nem akart volna a vigasztalója lenni?...

Steibel igen őszinte ember volt; gyűlölt minden hazugságot. Nagy önszeretete és még ennél is nagyobb büszkesége a középszerűségek fölé helyezték őt s majdnem bétéges érzékenységében néha teljesen elzárkózott barátai elől. Szerette az elszigeteltséget s lelki szükségnek tekintette a magányt.

Sohasem beszélt önmagáról, sem családjáról. Lamoureyre nem ösmerte sem atyját, sem anyját. Steibel sokszor fágyos udvariasága lehetetlenné tette azokat a kérdéseket, miket erre nézve már több alkalommal akart intézni hozzá. Erős idegzetű, világos látású férfi volt, ki jól tudta megkülönböztetni a látszatot a valótól. Lucienne szenvedései nem kerültek ki figyelmét.

— Ha Steibel ma estére egy játszma whistre jönne el, várakoztasd őt, míg hazajövök — szolt Lamoureyre — egy félóra múlva megjövök.

— Te elmegy, barátom?

— Igen... Találkám van Martillac-kal. Egy megbeszélés... vadászat Sologneban... csak épen megbeszéljük a dolgot s kilénc órára itthon leszek, addig készítsd elő a játszóasztalt.

— Azt hiszem, Martillac ur jobban találná magát itt, mint a cafében, hozd fel őt; majd a dohányzóban leszteik, ahol mindenestre szabadabban mozoghattok, mint a szalomban.

— Azt mondtam, Lucienne, hogy találkát adtam Martillac-nak s nem akarok szószegő lenni.

— Ne tartóztasd magad, barátom, ne tartóztasd magad... csak azért mondtam ezt, mert azt hittem, hogy neked lenne kellemebb így...

Lamoureyre távozott. Egy negyed órával később Steibel jelent meg.

Megtudván az inástól, hogy a háziar nines itthon, Steibel a szalombá ment, hól Lucienne fogadta, amint egy megszokott vendéget fogadni szokás, nem tulságos melegséggel, de nem is hidegen. Több közönyös kérdést intéztek egymáshoz. Szük szavu volt ma mind a kettő, talán több volt az elhallgatni valójuk; mint amennyit mondhattak volna egymásnak. Az ő helyzetükben a legcsekélyebb szónak is nagy lehetett a jelentősége. Mint minden asszony, Lucienne is jól értett ahhoz, hogy gondolatait elpalástolja. Eltökélt szándéka volt ez.

— Bocsássá meg indiskréciómat — szolt hirtelen vendégéhez — hány éves ön?

— Mult hónapban voltam harmincz éves, asszonyom! — válaszolt Steibel elfogulatlanul.

Lucienne mosolygott.

(Folytatása következik.)

Karácsonyi eladás

Fontos!

Elismert tény, hogy a
D. LESSNER

áruház elve a nagyérdemű közönségnek mindig valami rendkívüli, versenyföltöltit nyújtani joggal mondhatjuk, hogy e czég a folyó évi karácsonyi idényben minden lehetőt tapasztalt mert még sohasem volt rá eset, hogy ezer meg ezer oly egyszerű árucikk kerüljön alkalmi eladásra, mint az idén. A választék oly nagy, az árak oly mesésen olcsók, hogy további magasztalás felesleges és a közönség érdekében van, hogy erről meggyőződjenek. **Ennélfogva nagy, gazdag tartalmú karácsonyi-mintagyűjteményeket küldök szét kívánatra ingyen és bérmentve.**

Kis kivonat az ezer meg ezer darabból álló áruaktárból:

Duplaszélés angol mosószövet . méterje 12 és 14 kr.
Duplaszélés kammgarnszövet . . méterje 23 kr.
Duplaszélés jó divatszövet . . . méterje 26 és 35 kr.
Duplasz. schottisch divatszövet méterje 40 kr.
Duplaszélés angol nyári szövet méterje 42 és 50 kr.
Különleges szép divatszövet l-ső min. 115 cm. széles, méterenkint . . . . . 46 kr.
Angol finom nyári szövet kiváló min. 115 cm. széles, méterenkint . . . . . 48 kr.
Különösen szép angol tiszta gyapjuszövet, kiváló minőség 115 cm. széles, méterje 50 kr. **Hallatlan olcsó!**
Kammgarn-cheviot legjobb min. 120 cm. széles, méterje . . . . . 62 kr.
Duplaszélés stayer-loden, igen jó minőség méterje 48 kr.
Szép divatszövetek 120 cm. széles, ... méterje 65 kr.
Magyszerű alkalmivételek a legizlésebb, legdivatosabb kiváló divatszövetekből nyári- és télminőségekből, minden színben, számtalan dessinben, 115 cm. széles, méterje 68, 75, 80, 85, 98 kr.
Szenzáció! **Szenzáció!**
Cover-Coat-Kammgarn (verseny nélkül) 115 cm. széles, méterje 95 kr.

Kiváló barchentek és flanelcotonok, méterenkint 18, 19, 22, 24, 28, 32, 33, 35, 36, 40, 44, 48, 52, 55, 58, 60, 65 kr.
Levantine, új dessinok méterenkint 14, 16, 22, 26, 30, 32 krajczár.
Kiválóan jó zephir 18, 20, 35, 40 kr. stb.
Piqué, kiváló jó minőség méterenkint 18 kr.
H jour zephir-batist ecru színes sávokkal méterje 18 kr.
Fehér à jour batist, szép rajzok méterenkint 18, 21, 28, 32 krajczár.
Piqué dessiné, szép minták, méterje 30, 35 kr.
Atlasz-Szatin, szép minták, méterje 27, 30, 45, 52 kr.
Franzia-batist, bájos dessinok, méterenkint 30, 35, 38, 45, 50 kr. stb.
Selyemszövetek világos és sötét színekben, jó, divatos, minőségekben és a legkülönfélébb, dessinokban méterenkint 38, 46, 52, 65, 75, 88, 98, kr. frt 1.15, 1.20, 1.45, 1.60, 1.75, 1.95 stb. stb.
Hautes-nouveauté-k gyapju- és selyemszövetekben mélyen leszállított áron a legfinomabb minőségig.

D. LESSNER áruháza

Bécs, VI., Mariahilferstrasse 81-83.,

Karácsonyi katalogusok és mintagyűjtemények vidékre kívánatra ingyen és bérmentve.

Új jégpálya a Tattersallban

(Külső-Kerepesi-ut 17. szám.)

A keleti pályaudvari (czinkota) villamos kocsiikkal minden 5 perczen direkt közlekedés. Az új rendszerű pályatesten legcsekélyebb fagyval bírtos jég. Teljes comfort. Idényjegyek 4 frt, diákoknak 3 frt, kisérőnek 2 frt, napi belépti jegy 50 kr. Családoknál mérés. Előjegyzések a Tattersall irodájában.

„Gazdák könyve“.

Felöleli az egész mezőgazdaságot, szól a talajművelésről, trágyázásról, gazd. növényekről, állatokról, méhészetéről, baromfiakról, selyemhernyóról, gyümölcs- és konyhakertészetéről, nemes földművelésről, szőlőművelésről, borkészítésről, a gazdálkodás rendjéről, számvitelről és egyéb hasznos tudnivalókról. A könyv ára kötve és ajánlott bérmentes küldéssel 2 frt 20 kr., megrendelhető **Rombay Dezső** szerzőnél, Budapest, VII., Dohány-u. 84.

Halálku aczéi patkó-sarok.

Tetemesen olcsóbb árak.
Folyton óles; csúllóklépés lehetetlen.
 Biztos lépés által a lovat kiméli.
Kaszab és Breuer
 Budapest, Külső Váci-út 91
 Patkoló anyagok és csavar-áruk gyára.

Én Csillag Anna,

akinek 185 cm. hosszú óriási Loreley-haja saját találmányu kenőcsöm 14 havi használatától nőtt meg. Ezt a kenőcsöt a legelőkelőbb orvosok mint egyetlen szert ajánlják hajkihullás ellen, a hajnövés elősegítésére és a hajbőr-erősítésére, uraknál elősegíti a szép erős szakállnövést és már rövid használat után úgy a haj, valamint a szakáll természetes fényt és tömörséget kap és megóvja ezeket a korai őszüléstől a legmagasabb korig.

Tégelye 1 frt, 2 frt, 3 frt és 5 forint.

Postal szíjjelküldés naponkint a pénz előzetes megküldése, vagy postautánvétellel a világ minden tájékára a gyárból:

CSILLAG ANNA
Wien, I., Seilergasse 7.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Minden szó 2 krajczár.

Kiadóhivatal:

Előrefizetendők készpénzben, levélbélyegekből vagy postautalványon.

Vastagabb betűkből szedve 4 krajczár ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ poste-restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstári bélyegilleték is fizetendő. — Czélszerű az apró hirdetést postautalványon beküldeni s a szöveget az utalvány szelevelére írni; esetleg közönséges levélben is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Mindenki könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

LEVELEZÉS.

Hakonyi. Nagyon köszönöm, hogy kedves soraival felekezett. Anút, ósziótén szóba, nem is reméltem. Kedves kívánságának a legnagyobb készséggel teszek eleget, csak arra kérem, tudassa velem, hogy az adott cím alatt írja-e? Hisz az a bécsi nem topta el magácskát, édes? És a bíróné sem írt még? Nagyon szépen kérem, írjon működés a folyton csak arra a „csunya“ M-ra gondoló Feketének. 6988—1

Ö. Ö. Vasárnapra már máshova vágyok megnéni és így, sajnálatomra, nem lehetek ott. Kívánom, hogy szerelnék oda menni, de ha lehetetlen. Remélem, hogy addig még ír egy olyan 8-oldalal levelet? Udvozi Bata. 6953—1

Szép fiatal kisasszony szeretne minden ériék nélkül megismerkedni egy érdekes jóállású fiatal emberrel. Leveleket megelőző kéri a kiadóhivatalba „Karácsony“ jelige alatt. 6992—1

HÁZASSÁG.

Házasságokat eszközök gyorsan és a legnagyobb titoktartás mellett előkelő körökben, a megismerkedést közbenjárásommal elősegítem. Közvetítési díjak jutólagosan fizetendők. Katona Sándor, Budapest, Csömöri ut. 46. szám. 2377—2

ALLÁST KERES.

Kisasszony, ki már nagyobb irodákban alkalmazva jártas, megfelelő állást keres. Hajlandó az állást próbára ingyen is elfogadni. Címe a kiadóban. 6892—3

Kerékpár, Clampton-versenygép, meghibásztól sürvitalban, gősen 60 frtért eladó. Czim a kiadóhivatalban. 2374—8

Heti- vagy időszaki laphoz szerkesztőül, vagy munkatársul ajánlkozik kitértő szakember. Esetleg azok expedícióját is elvállalja. Ajánlatok a kiadóba „Heti lap“ címen kéretnek. 6792—3

Házgondnoki állást keres egy kellő biztosítékkal bíró hivatalnok. Bővebbet személyesen. Megkereséseket „Ügyes“ jelige alatt kérék. 6888—3

ALLÁST KAPHAT.

Fiz emberek ezrei panaszkodnak, hogy nincs munkájuk, nincs keresetük. **Intelligens egyének** jövedelmező foglalkozást találnak. Ajánlatok ill helyben naponta személyesen VI. Váci-körút 21. II. em. 7. sz. alatt jelentkezhetnek, vidékről pedig írásbelileg a legközelebbi helységről is „Munka“ jelige alatt szintén a fenti címen. 7027—4

Gyógyszerész- segéd kerestek vidékre mielőbbi belépésre. Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek „Gyógyszerészsegéd“ jelige alatt. 6970—4

Társ kerestek egy igen jól jövedelmező nagy vállalkozáshoz 3—4000 frttal. — Bővebbet személyesen. Levelek a kiadóhivatalba intezendők „Szorencse“ jelige alatt. 6780—4

OKTATÁS.

Zongora-órák adására ajánlkozik egy házban mint házon kívül, a bécsi-konzervatóriumot kitértő sikerrel végzett zongoratanárnő. Elsőrendű referenciákkal. — Címe a kiadóhivatalban. 6822—5

Correpetitornak ajánlkozik gimnásiumi vagy kereskedelmi iskolai tanulókhoz egy kereskedelmi is végzett joghallgató. Czim a kiadóhivatalban. 6416—5

ELADÁS.

Egy régi fa és szénüzlet, a belvárosban eladó. Czim a kiadóhivatalban. 6918—8

Gyógyszertár, évi 1—5000 frt forgalommal halálalathoz 3—4000 frttal. — Bővebbet személyesen. Venni szándékozók küldjék címeiket „Gyógyszertár“ jelige alatt a kiadóhivatalba. 6872—8

Szepességi Kárpáti kenyőborovicska, valódi, legfinomabb minőségű, kis üstökben égetett, régi, 5 kiló palackban 3 frt 75 kr. bérmentve, utánvéttel **Garovszky Gáspár,** fenyőhorovicska-gőzlőződé-társaság Szepes-Szombat (Szepesmegye). 6981—8

VÉTEL.

Házi vertli olcsó áron kerestek megvételre. Czim a kiadóban. 6704—9

Megvételre kerestek egy 200—300 holdas birtok lehetőleg Budapest közeliében. Részletes ajánlatokat a kiadóhivatal továbbit „Birtokos“ címen. 6904—9

Kétkerekű kézikocsi, használt, olcsó áron kerestek megvételre. Czim a kiadóhivatalban. 6708—9

KIADÓ SZOBÁK.

Szobák butorozva, Üllői-ut, Erkel-utca kezdetén, fürdő, esetleg konyhával olcsón kiadó. 7035—10

Utczai butorozott szoba, kétablakos, a dohány-utczában, második emeleten, előszobával, lépcsőházbéli különbejárattal, olcsón kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 6920—10

A Kerepesi-uton egy kényelmes 2-ablakos utcza szoba kiadó, teljes ellátással együtt havi 45 forintért. Czim a kiadóhivatalban. 6144—10

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Jrodának, műhelynek, divatszalonnak, egyetli helyiségnek, vivőteremnek, magániskolának vagy nagy lakásnak alkalmas nagy helyiség 1-ső emeleten azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 3662—17

KÜLÖNFÉLE.

Egy „Neró“ nevű nagy fekete dogge-fajta kutya kerestek. Szíves értesítést, esetleg jutalomért is Üllői-ut 60. szám alá a portáshoz, kérek. Dr. Marton Ödön 2375—18

Köhögésnél, rekedtségnél vegyen 30 krért Réthy-féle Peméteft-cukorkát. 1537—18

Egy tisztességes család hajlandó (2 éves től kezdve) fiu- vagy leánygyermektel teljes ellátásra csekély fizetésért elfogadni. — Czim e lap kiadóhivatalában. 6734—18

Jó ebédkosztot kaphat 1—2 ur intelligens családnál az Eötvös-utczában. Czim a kiadóban. 6766—18

AZ ORSZÁGOS HIRLAP hölgyközönségéhez!

Megjelent

a legszebb divatújság, a

FRANCZIA DIVATLAP

az „Országos Hirlap“ divatlapja.

Szerkeszti: **WOHL JANKA.**

A „Francia Divatlap“ ugy szerkesztésében, mint kiállításában olyan újítást jelent, mely a divat-irodalom minden eddigi-termékét fölülmulja és a hölgyközönségnek minden elképzelhető divatkértésben olyan tanácsadója, amilyen magyar nyelven eddigelé még nem jelent meg.

A **Francia Divatlap** havonta kétszer, és pedig minden hó 1-én és 15-én jelenik meg; terjedelme számonként 13 oldal; minden egyes száma egyaránt kitértő a női divat minden ágára, a **gyermekdivatra** és a **kézmunkákra**; nagy és jelesen szerkesztett szépirodalmi és közhasznú rovatot is tartalmaz, valamint minden számban egy folytatódagos regényt közöl, mely könyvivalakjában nyomtatva évenként két kötetet ad; képes divatrésze teljesen Párisban készül; minden számának külső lapja, továbbá belső 4. és 5. lapja gyönyörű színyomatú képekkel lesz díszítve, így tehát minden szám három oldalon tartalmaz színyomatú képeket; minden második számához **ingyen adunk** egy életnagyságu kivágott szabásmintát; a „Francia Divatlap“ az összes magyar divatlapok közt a **legolcsóbb.**

Előfizetési ára évenként 3 frt 60 kr., félévre 1 frt 80 kr., negyedévre 90 kr.

Kedvezmény az Országos Hirlap előfizetőinek!

A „Francia Divatlap“ előfizetési ára az Országos Hirlap előfizetőinek:

Egy évre 3 forint, félévre 1 forint 50 krajczár, negyedévre 75 krajczár.

Az Országos Hirlap és Francia Divatlap együttes előfizetési ára

Egy évre 17 frt, félévre 8 frt 50 kr, negyed évre 4 frt 25 kr, egy hóra 1 frt 45 kr.

Megrendelhető az Országos Hirlap kiadóhivatalában, VIII., József-körút 65.

Azok, akik már most beküldik a Francia Divatlapra az előfizetési díjat, január elsejéig ingyen kapják a megjelenő számokat és előfizetésük január elsejétől számítódik.